

Vergaderjaar 2015–2016

34 350 A

**Wijziging van de begrotingsstaat van het
Infrastructuurfonds voor het jaar 2015
(wijziging samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2015 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer	2
2. De producten	3
2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	4
2.2 De productartikelen	4
2.3 Bijlagen	20
A. Verdiepingsbijlage	20
B. Projectoverzichten	40

1. Leeswijzer

Algemeen

De opzet en structuur van de onderliggende suppletoire begroting voor het Infrastructuurfonds is gebaseerd op de Rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt.

- In de artikelgewijze toelichting wordt in de tabel «Budgettaire gevolgen van uitvoering» aangegeven welke uitvoeringsmutaties al in de ontwerpbegroting 2016 (Miljoenennota) hebben gestaan. Hierdoor wordt inzichtelijk welke informatie nieuw is voor uw Kamer en welke informatie mogelijk al betrokken is bij eerdere debatten of feitelijke vragen. Daarnaast kan gemakkelijker worden nagaan welke meerjarige consequenties een mutatie heeft; meerjarige consequenties staan immers wel in de begroting (waarnaar wordt verwezen), maar niet in de 2e suppletoire begroting (die alleen over uitvoeringsmutaties van het lopende jaar gaat).
- De tabel «Budgettaire gevolgen van uitvoering» geeft in afwijking van de Rijksbegrotingsvoorschriften een overzicht van mutaties die eerder het jaar zijn geaccordeerd (in plaats van standen), zodat de Kamer gemakkelijker kan zien in hoeverre de middelen van een productartikel reeds eerder dat jaar zijn gewijzigd.
- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009);
- Het inzicht in de budgetten van de planuitwerkingen- en verkenningen programma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);
- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorgeschreven) Verdiepingsbijlage op artikelonderdeel niveau voor de volledige looptijd tot en met 2028 inzichtelijk gemaakt (in lijn met groeiparagraaf uit de begroting lenM voor 2013).
- Naar aanleiding van de aanbeveling uit het rapport van de Tijdelijke commissie onderhoud en innovatie spoor (Kamerstukken II, 2011/2012, 32 707, nr. 9, blz. 22) wordt de volgende normering gehanteerd bij het toelichten van begrotingsmutaties. Dit houdt in dat artikelonderdelen en projecten, waarbij het verschil kleiner is dan de aangegeven norm niet worden toegelicht (tenzij beleidsmatig toch relevant). Vanaf het begrotingsjaar 2016 zal worden gewerkt met een rijksbrede uniforme normering (zie Kamerstukken II, 2014/2015, 31 865, nr. 69).

Begrotingsbedrag	Vershil
< € 4,5 miljoen	> 50%
€ 4,5 – € 22,5 miljoen	> € 2,5 miljoen
> € 22,5 miljoen	> 10%
> € 50 miljoen	> € 5 miljoen

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatie-behoefte verder kan worden ingezoomd. Het wetsvoorstel is als volgt opgebouwd.

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Infrastructuurfonds voor het jaar 2015 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangsten-ramingen worden voorgesteld.
2. Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee wordt snel een indruk verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. In de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) zijn in de tabellen «Budgettaire gevolgen van uitvoering» de mutaties in de 2e suppletoire begroting uitgesplitst in miljoenennota- en najaarsnota-mutaties. De miljoenennotamutaties zijn reeds in de, aan uw Kamer voorgelegde, ontwerpbegroting 2016 (Kamerstukken II, 2015/2016, 34 300 A, nr. 2) toegelicht. De najaarsnotamutaties worden onder de tabellen op het niveau van het artikelonderdeel toegelicht. Dit rekening houdend met de normering zoals eerder met uw Kamer is gedeeld.
4. Als onderdeel van de artikelgewijze toelichting is in de verdiepingsbij-lage per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonderdeelniveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbe-groting 2015 weergegeven, waarbij de miljoenennota- en najaarsno-tamutaties zijn verbijzonderd.
5. Tenslotte zijn in de bijlage van dit wetsvoorstel de MIRT-projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotings-mutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT-tabellen zijn voorzien van toelichtingen indien sprake is van een wijziging in het kasbudget 2015, een wijziging in het taakstellend projectbudget en/of als wijzigingen optreden in de oplevering van het project ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2016 (Kamerstukken II, 2015/2016, 34 300 A, nr. 2). In de kolom vorig is de stand Ontwerpbegroting 2016 opgenomen. Ten aanzien van de toelichtingen wordt rekening houdend met de normering zoals eerder met uw Kamer is gedeeld.

2. De producten

Dit wetsvoorstel sluit aan bij de Najaarsnota 2015 van het Ministerie van Financiën en bevat alleen begrotingsmutaties die betrekking hebben op de uitvoering van reeds ingezet beleid.

De mutaties zijn hieronder in tabelvorm weergegeven en toegelicht.

De budgettaire gevolgen van de begrotingsmutaties zijn verder onder 2.2 op de productartikelen zichtbaar gemaakt.

2.1 Overzicht uitgaven- en ontvangsten mutaties

Mutaties 2e suppletoire begroting 2015 (in € mln.)

	Art.	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2015		6.163,1	6.163,1
Stand vastgestelde begroting 2015		6.163,1	6.163,1
Stand 1e suppletoire begroting 2015		6.215,5	6.215,5
– Mutaties Miljoenennota 2016		– 268,8	– 268,8
– Mutaties Najaarsnota 2015			
<u>Kader relevante mutaties</u>			
1. Saldo 2015			
– Artikel 13 Spoorwegen	13	– 240,5	1,0
– Overige artikelen	div	84,6	– 30,9
2. Vaststelling BOV-subsidie 2014	13	35,1	35,1
3. Tariefverlaging RVB	18	7,6	7,6
4. CAO akkoord	12/15/18	5,0	5,0
Overige mutaties	alle	– 11,3	– 11,3
Stand 2e suppletoire begroting 2015		5.827,1	5.953,1

Toelichting

1. De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 126,0 miljoen; dit saldo wordt gevormd door € 155,9 miljoen aan lagere uitgaven en € 29,9 miljoen aan lagere ontvangsten. Het voordelig saldo wordt met name veroorzaakt door artikel 13 Spoorwegen waar sprake is van € 240,5 miljoen aan lagere uitgaven, waarvan € 170,5 miljoen op Aanleg. Het voordelig saldo wordt in 2016 aan het Infrastructuurfonds toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft. Voor een toelichting wordt verwezen naar de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2).
2. Eind juli 2015 heeft ProRail het verzoek tot vaststelling van de subsidie 2014 bij lenM ingediend. Hieruit blijkt dat ProRail € 35,1 miljoen aan lenM zal terugbetalen in verband met vervallen maatregelen. Dit bedrag is aan de investeringsruimte Spoorwegen toegevoegd en wordt via het saldo 2015 doorgeschoven naar 2016.
3. Van de totale teruggave door het Rijksvastgoedbedrijf, als gevolg van een doorgevoerde tariefsverlaging 2015, heeft € 7,6 miljoen betrekking op huisvestingskosten van RWS.
4. Tussen Minister Blok voor Wonen en Rijksdienst en de vertegenwoordigers van de vakbonden, is een CAO-akkoord gesloten voor rijksambtenaren. Onderdeel hiervan is een eenmalige uitkering van € 500 bruto in 2015. Voor lenM betreft dit € 11,6 miljoen om uitvoering te geven aan dit loonakkoord. Hiervan wordt € 1,7 miljoen binnen de lenM begroting zelf gereserveerd en wordt er € 9,8 miljoen overgeboekt vanuit het Ministerie van Financiën naar lenM. Daarnaast wordt er € 1,9 miljoen doorgeschoven naar 2016, omdat een deel van de aan de uitkering gekoppelde pensioenlasten van het loonakkoord in 2016 blijkt te vallen. De verdeling van de eenmalige uitkering binnen lenM loopt via Hoofdstuk XII artikel 99 Nominaal en onvoorzien en wordt bij Tweede suppletoire begroting verdeeld over Hoofdstuk XII (€ 3,6 miljoen), het Infrastructuurfonds (€ 5,0 miljoen) en het Deltafonds (€ 1,1 miljoen).

2.2 De productartikelen

In de tabellen budgettaire gevolgen van uitvoering zijn de mutaties in de 2e suppletoire begroting uitgesplitst in miljoenennota- en najaarsnotamutaties. De miljoenennotamutaties zijn reeds in de, aan uw Kamer voorgelegde, ontwerpbegroting 2016 (Kamerstukken II, 2015/2016, 34 300

A, nr. 2) toegelicht. De najaarsnotamutaties worden onder de tabellen op het niveau van het artikelonderdeel toegelicht. Dit rekening houdend met de normering zoals eerder met uw Kamer is gedeeld.

Als onderdeel van de artikelgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonderdeelniveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbegroting 2015 weergegeven, waarbij de miljoenennota- en najaarsnotamutaties zijn verbijzonderd.

Artikel 12 Hoofdwegennet

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2015 (Bedragen x € 1.000)

12 Hoofdwegennet	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	2.211.002	0	953.508	413.619	- 1.265.706	- 852.087	2.312.423
Uitgaven	2.293.979	0	- 129.479	71.154	151.151	222.305	2.386.805
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>						<i>100%</i>
12.01 Verkeersmanagement	4.038	0	5.100	5.372	0	5.372	14.510
12.02 Beheer, onderhoud en vervanging	658.195	0	7.263	- 72.578	54.891	- 17.687	647.771
12.02.01 Beheer en onderhoud	427.979	0	0	6.304	- 709	5.595	433.574
12.02.04 Vervanging	230.216	0	7.263	- 78.882	55.600	- 23.282	214.197
12.03 Aanleg	723.322	0	- 152.840	- 51.912	116.924	65.012	635.494
12.03.01 Realisatie	612.938	0	- 67.677	- 63.820	135.009	71.189	616.450
12.03.02 Verkenningen en planuitwerkingen	110.384	0	- 85.163	11.908	- 18.085	- 6.177	19.044
12.04 Geïntegreerde contractvormen/ PPS	545.431	0	7.252	116.796	- 23.135	93.661	646.344
12.06 Netwerkgebonden kosten HWN	424.674	0	3.645	11.896	2.471	14.367	442.686
12.06.01 Apparaatskosten RWS	338.633	0	3.372	1.361	2.187	3.548	345.553
12.06.02 Overige netwerkgebonden kosten	86.041	0	273	10.535	284	10.819	97.133
12.07 Investeringsruimte	- 61.681	0	101	61.580	0	61.580	0
12.09 Ontvangsten	533.670	0	130.229	3.191	- 43.640	- 40.449	623.450

12.02 Beheer, onderhoud en vervanging

Op dit artikelonderdeel vinden bij Najaarsnota in grote lijnen twee mutaties plaats die per saldo leiden tot een verhoging van € 54,9 miljoen. Een verhoging als gevolg van de verwerking van het saldo 2015 (€ 55,6 miljoen) met daartegenover een verlaging als gevolg van een correctie bij SAA deeltraject A9 Gaasperdammerweg (€ 0,7 miljoen).

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een nadelig saldo zien van € 55,6 miljoen. Deze hogere uitgaven in 2015 binnen het programma Vervanging en Renovatie worden veroorzaakt door de brug bij Ewijk (de renovatie is vertraagd, zoals gemeld in het Jaarverslag 2014), de Galecopperbrug (het opvullen van het wegdek met hogesterktebeton), de Velsertunnel (besloten is de tunnel voor één langere periode te sluiten in plaats van twee kortere en vanwege extra maatregelen voor minder hinder) en de Stichtse Brug (de planning is door de opdrachtnemer gewijzigd met een positief effect op de hinder voor de omgeving en het verkeer). Het nadelig saldo wordt in 2016 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

In 2014 is de DBFM aanbesteding van de A9 Gaasperdammerweg, deelproject van de A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere, afgerond. In de ontwerpbegroting 2016 zijn de budgettaire reeksen vanaf 2015 omgezet om de aan de beschikbaarheidsvergoedingen te kunnen voldoen. Bij deze DBFM-conversie waren de niet gerealiseerde middelen in 2014 ten onrechte niet meegenomen. In de Najaarsnota 2015 vindt een correctie plaats door het in 2014 niet gerealiseerde deel ook over te hevelen van de artikelonderdelen 12.02 Beheer, onderhoud en vervanging (€ 0,7 miljoen) en 12.03 Aanleg (€ 0,1 miljoen) naar 12.04 Geïntegreerde contractvormen (€ 0,8 miljoen).

12.03 Aanleg

Op dit artikelonderdeel vinden bij Najaarsnota in grote lijnen drie mutaties plaats die per saldo leiden tot een verhoging van € 116,9 miljoen. Ten eerste vindt een verhoging plaats als gevolg van de verwerking van het saldo 2015 (€ 126,2 miljoen). Hier tegenover staan verlagingen als gevolg van een overboeking naar het BTW compensatiefonds voor de A76 Aansluiting Nuth (€ 4,7 miljoen), overboekingen in het kader van het programma Beter Benutten (€ 4,5 miljoen) en een correctie bij SAA deeltraject A9 Gaasperdammerweg (€ 0,1 miljoen). Daarnaast vindt een fasewisseling van een project plaats.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een nadelig saldo zien van € 126,2 miljoen. Op artikelonderdeel 12.03 Aanleg wordt, zoals gemeld in de begroting, gewerkt met een overprogrammering (in 2015 € 145,0 miljoen). Ten opzichte van de programmering wordt minder gerealiseerd (€ 18,8 miljoen), wat leidt tot een overschrijding van € 126,2 miljoen. Voor een nadere (projectgewijze) toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen bij de afzonderlijke MIRT-projecttabellen (bijlage 2.3b). Het nadelig saldo wordt in 2016 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

BTW-compensatiefonds: A76 Aansluiting Nuth

Het Rijk levert een bijdrage aan het regionale project A76 Aansluiting Nuth. Een deel van deze bijdrage loopt via het BTW-compensatiefonds (BCF). In 2015 wordt € 4,7 miljoen aan het BCF overgeboekt.

Programma Beter Benutten

In het kader van het programma Beter Benutten wordt dit artikelonderdeel in 2015 met € 4,5 miljoen verlaagd, te weten:

- Een overboeking naar het Provinciefonds en het BTW-compensatiefonds als gevolg van een bijdrage aan de provincie Flevoland voor de uitvoering van de maatregel multimodale overslaghaven Flevokust (€ 2,0 miljoen).
- Een overboeking naar Hoofdstuk XII artikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid ten behoeve van Intelligente Transport Systemen (€ 4,5 miljoen, waarvan € 3,2 miljoen in 2015 en € 1,3 miljoen in 2016).
- Een bijdrage van het Havenbedrijf Rotterdam voor de maatregel om bergingsbedrijven weer te laten patrouilleren op de Ruit van Rotterdam (€ 0,7 miljoen).

Correctie SAA deeltraject A9 Gaasperdammerweg

In 2014 is de DBFM aanbesteding van de A9 Gaasperdammerweg, deelproject van de A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere, afgerond. In de ontwerpbegroting 2016 zijn de budgettaire reeksen vanaf 2015 omgezet om de aan de beschikbaarheidsvergoedingen te kunnen voldoen. Bij deze DBFM-conversie waren de niet gerealiseerde middelen in 2014 ten onrechte niet meegenomen. In de Najaarsnota 2015 vindt een correctie plaats door het in 2014 niet gerealiseerde deel ook over te hevelen van de artikelonderdelen 12.02 Beheer, onderhoud en vervanging (€ 0,7 miljoen) en 12.03 Aanleg (€ 0,1 miljoen) naar 12.04 Geïntegreerde contractvormen (€ 0,8 miljoen).

Fasewisseling projecten

Het project A10 Knoopunten De Nieuwe Meer en Amstel is overgegaan van de planuitwerkingsfase (12.03.02) naar de realisatiefase (12.03.01).

12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

Op dit artikelonderdeel vinden bij Najaarsnota in grote lijnen twee mutaties plaats die per saldo leiden tot een verlaging van € 23,1 miljoen. Een verlaging als gevolg van de verwerking van het saldo 2015 (€ 23,9 miljoen) met daartegenover een verhoging als gevolg van een correctie bij SAA deeltraject A9 Gaasperdammerweg (€ 0,8 miljoen).

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 23,9 miljoen. Deze lagere uitgaven worden veroorzaakt door diverse projecten. Voor een nadere (projectgewijze) toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen bij de afzonderlijke MIRT-projecttabellen (bijlage 2.3b). Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Correctie SAA deeltraject A9 Gaasperdammerweg

In 2014 is de DBFM aanbesteding van de A9 Gaasperdammerweg, deelproject van de A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere, afgerond. In de ontwerpbegroting 2016 zijn de budgettaire reeksen vanaf 2015 omgezet om de aan de beschikbaarheidsvergoedingen te kunnen voldoen. Bij deze DBFM-conversie waren de niet gerealiseerde middelen in 2014 ten onrechte niet meegenomen. In de Najaarsnota 2015 vindt een correctie plaats door het in 2014 niet gerealiseerde deel ook over te hevelen van de artikelonderdelen 12.02 Beheer, onderhoud en vervanging (€ 0,7 miljoen) en 12.03 Aanleg (€ 0,1 miljoen) naar 12.04 Geïntegreerde contractvormen (€ 0,8 miljoen).

12.09 Ontvangsten

Op dit artikelonderdeel vinden bij Najaarsnota in grote lijnen 3 mutaties plaats die per saldo leiden tot een verlaging van € 43,6 miljoen. Ten eerst vindt een verlaging plaats als gevolg van de verwerking van het saldo 2015 (€ 46,9 miljoen). Hier tegenover staan verhogingen als gevolg van de grondopbrengst IODS convenant (€ 2,5 miljoen) en een bijdrage van het Havenbedrijf Rotterdam aan het programma Beter Benutten (€ 0,7 miljoen).

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een nadelig saldo zien van € 46,9 miljoen. Deze lagere ontvangsten worden met name veroorzaakt door de volgende projecten:

- A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere (€ 14,0 miljoen): de bijdrage van de gemeente Amstelveen is reeds in 2014 ontvangen.
- N33 Assen-Zuidbroek (€ 12,0 miljoen): de bijdrage van de gemeente Veendam wordt later ontvangen als gevolg van een lopende discussie inzake de overdracht van gronden. Daarnaast zullen de medefinanciers een deel van de bijdrage niet betalen vanwege een verwachte meevaller binnen het project. De exacte omvang van de meevaller wordt na het afronden van het project bepaald.
- N35 Wijthem-Nijverdal (€ 10,0 miljoen): de bijdrage van de provincie Overijssel wordt later ontvangen omdat de voorbereidende werkzaamheden voor dit project nog lopen.
- A7 Zuidelijke Ringweg Groningen (€ 6,2 miljoen): om de afspraken tussen de provincie Groningen en de belastingdienst over het verrekenen van BTW-kosten te faciliteren, is het ontvangstenritme aangepast.

Het nadelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Grondopbrengst IODS convenant

Met de gemeente Midden-Delfland is op grond van het IODS (Integrale Ontwikkeling tussen Delft en Schiedam) convenant afgesproken dat ze ter waarde van € 2,5 miljoen grond beschikbaar zouden krijgen van het Rijk. Op verzoek van de gemeente is dit vanuit het taakstellend budget van de A4 Delft-Schiedam met een geldbedrag beschikbaar gesteld (in plaats van via een grondoverdracht). De gronden zijn nu door het Rijk verkocht. Door verkoop van grond wordt € 2,5 miljoen ontvangen. Deze middelen zijn niet nodig voor de realisatie van de A4 Delft-Schiedam en daarom toegevoegd aan de investeringsruimte Hoofdwegennet en worden doorgeschoven naar 2016.

Programma Beter Benutten

Het Havenbedrijf Rotterdam draagt € 0,7 miljoen bij aan het programma Beter Benutten voor de maatregel om bergingsbedrijven weer te laten patrouilleren op de Ruit van Rotterdam.

Verplichtingen

De lagere verplichtingen bij Najaarsnota worden met name veroorzaakt door:

- De aanbestedingsprocedure van het project A7 Zuidelijke Ringweg Groningen heeft langer geduurd dan verwacht (€ 621,4 miljoen). Deze langere aanbestedingsprocedure is met name het gevolg van beroepen bij de Raad van State met daarbij een tussentijds uitgesproken tussenvonnissen van de Raad.
- Een groot deel (€ 495,5 miljoen) van de lagere verplichtingen wordt met name veroorzaakt door ontwikkelingen bij diverse projecten op het gebied van vastgoedaankopen, nadeelcompensaties, het verleggen van kabels en leidingen en andere inzichten in het afsluiten van de contracten (gefaseerd in plaats van in één keer).
- Het afboeken van verplichtingenbudget bij diverse projecten om de totale verplichtingen in lijn te brengen met de totale uitgaven (€ 140,9 miljoen).

Artikel 13 Spoorwegen

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede supplettoire begroting 2015 (Bedragen x € 1.000)

13 Spoorwegen	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendement	Mutaties 1e supplettoire begroting	Mutaties 2e supplettoire begroting		Mutaties 2e supplettoire begroting	Stand 2e supplettoire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	1.733.921	0	424.300	- 169.818	1.095.057	925.239	3.083.460
Uitgaven	2.387.881	0	153.966	- 280.504	- 205.247	- 485.751	2.056.096
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>						<i>100%</i>
13.02 Beheer, onderhoud en vervanging	1.240.257	0	23.543	- 35.595	- 3.809	- 39.404	1.224.396
13.03 Aanleg	952.335	0	57.549	- 216.052	- 167.226	- 383.278	626.606
13.03.01 Realisatieprogramma personenvervoer	662.580	0	78.046	- 162.613	- 37.242	- 199.855	540.771
13.03.02 Realisatieprogramma goederenvervoer	65.436	0	28.440	- 33.320	- 3.266	- 36.586	57.290
13.03.04 Verk. en planuitw. personenvervoer	210.246	0	- 54.113	- 9.229	- 123.430	- 132.659	23.474
13.03.05 Verk. en planuitw. goederenvervoer	14.073	0	5.176	- 10.890	- 3.288	- 14.178	5.071
13.04 Geïntegreerde contractvormen/ PPS	147.026	0	37.097	- 16.000	- 11.936	- 27.936	156.187
13.07 Rente en aflossing	48.397	0	1	509	0	509	48.907
13.08 Investeringsruimte	- 134	0	35.776	- 13.366	- 22.276	- 35.642	0
13.09 Ontvangsten	232.720	0	36.170	- 65.012	38.002	- 27.010	241.880

13.03 Aanleg

Op dit artikelonderdeel vinden bij Najaarsnota in grote lijnen vijf mutaties plaats die per saldo leiden tot een verlaging van € 167,2 miljoen. Ten eerste vinden verlagingen plaats als gevolg van de verwerking van het saldo 2015 (€ 170,5 miljoen), een overboeking naar het Provinciefonds / BTW-compensatiefonds voor het project «Vervanging overweg Nieuweweg Noord» (€ 2,9 miljoen) en de verlaging van het projectbudget OV-terminal Utrecht (€ 1,5 miljoen). Hier tegenover staan verhogingen als gevolg van de ophoging van het projectbudget van NSP Breda (€ 5,1 miljoen), diversen (1,9 miljoen) en een overboeking vanuit artikel 14 Regionaal/lokale infrastructuur voor het project Groningen-Leeuwarden (€ 0,7 miljoen). Daarnaast is sprake van een nieuw project en vinden een aantal fasewisselingen plaats.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 170,5 miljoen. Op artikelonderdeel 13.03 Aanleg is in 2015 sprake van een onderprogrammering van € 108,0 miljoen. Ten opzichte van de programmering wordt er minder gerealiseerd (€ 62,5 miljoen), wat leidt tot een onderschrijving van € 170,5 miljoen. Voor een nadere (projectgewijze) toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen bij de afzonderlijke MIRT-projecttabellen (bijlage 2.3b). Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Provinciefonds / BTW-compensatiefonds: Vervanging overweg Nieuweweg Noord

Ter vervanging van de huidige overweg Nieuweweg Noord door twee spoortunnels (Nieuweweg Noord en Voorpoort in Veenendaal) wordt vanuit het projectbudget Vleuten-Geldermalsen 4/6 sporen (inclusief

restbudget Randstadspoor) € 2,9 miljoen naar het Provinciefonds (ten gunste van de provincie Utrecht) en het BTW-compensatiefonds overge-
maakt.

OV-terminal Utrecht

In de ontwerpbegroting 2016 is het projectbudget van de OV-terminal Utrecht met € 65,9 miljoen opgehoogd. Op basis van de aanvullende subsidieaanvraag bleek dat er een bedrag van € 64,4 miljoen benodigd is. Het verschil van € 1,5 miljoen is weer aan de investeringsruimte Spoorwegen toegevoegd.

NSP Breda

Het projectbudget van de OV-terminal Breda is met € 13,4 miljoen opgehoogd (waarvan € 5,1 miljoen in 2015 en € 8,3 miljoen in 2016) in verband met het afhandelen van een claim van de aannemerscombinatie voor meerwerk en verdragingskosten, extra bouwkosten en het aanvullen van de post onvoorzien voor risico's tot het einde van het project. Dekking heeft plaatsgevonden vanuit de investeringsruimte Spoorwegen.

Diversen

Dit betreft verhogingen (desalderingen) van de projectbudgetten Punctualiteit- en capaciteitsknelpunten, Regionet, Geluidsaneringsprogramma en Calandbrug (€ 1,4 miljoen) naar aanleiding van, op het ontvangstenartikel geboekte, afrekeningen en een in 2015 ontvangen EU subsidie voor een uitgevoerd project binnen het programma Kleine functiewijzigingen (€ 0,5 miljoen).

Groningen-Leeuwarden

Voor de aanvullende planstudie- en realisatiebeschikking voor het project Groningen-Leeuwarden (ESGL) wordt € 37,4 miljoen (waarvan € 0,7 miljoen in 2015, € 25,9 miljoen in 2016 en € 10,8 miljoen in 2017) overgeboekt vanuit artikel 14 Regionaal, lokale infrastructuur

Nieuw programma

Voor de aanpak van Niet-actief beveiligde overwegen (NaBo's) is € 10 miljoen overgeboekt vanuit het Landelijk Verbeterprogramma Overwegen (LVO) naar het nieuw in het realisatieprogramma opgenomen programma Aanpak Niet-actief beveiligde overwegen. Hiermee wordt een deel van de beschikbare Rijksmiddelen voor overwegen gebruikt. Het uitgangspunt daarbij is cofinanciering van de voorgestelde maatregelen door de regio, rekening houdend met beperkte financiële kaders bij zowel lenM als de regio. Met het budget kan een aantal NaBo's met een hoog risicoprofiel, waar reeds plannen voor in ontwikkeling zijn, worden aangepakt.

Fasewisseling projecten

De deelprojecten «PHS Overweg Klompersteeg» (betreft de spoorkruisingen Nieuweweg Noord en Voorpoort in Veenendaal) en LVO Ermelo/Telgterweg zijn overgegaan van de planuitwerkingsfase (13.03.04) naar de realisatiefase (13.03.01).

13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

De verlaging Bij Najaarsnota van € 11,9 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 11,9 miljoen. Deze lagere uitgaven worden met name veroorzaakt doordat voor de periode tot 1 oktober 2015 weer een rentebijstelling (hedging adjustment) heeft plaatsgevonden als gevolg van vertraging in het proces rondom de herfinanciering van Infrasppeed. Daarnaast schuiven, als gevolg van uitgestelde besluitvorming over geluid en zettingen, de daarmee samenhangende werkzaamheden van Infrasppeed door naar 2016. Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

13.08 Investeringsruimte

Op dit artikelonderdeel vinden bij Najaarsnota in grote lijnen vier mutaties plaats die per saldo leiden tot een verlaging van € 22,3 miljoen. Ten eerste vinden verhogingen plaats als gevolg van de vaststelling van BOV-subsidie 2014 (€ 35,1 miljoen) en vrijval bij de OV-terminal Utrecht (€ 1,5 miljoen). Hier tegenover staan verlagingen als gevolg van de ophoging van het projectbudget van NSP Breda (€ 5,1 miljoen) en de verwerking van het saldo 2015 (€ 53,7 miljoen).

Vaststelling BOV-subsidie 2014

Eind juli 2015 heeft ProRail het verzoek tot vaststelling van de subsidie 2014 bij lenM ingediend. Hieruit blijkt dat ProRail € 35,1 miljoen aan lenM zal terugbetalen in verband met vervallen maatregelen. Dit bedrag is aan de investeringsruimte Spoorwegen toegevoegd en wordt via het saldo 2015 doorgeschoven naar 2016.

OV terminal Utrecht

In de ontwerpbegroting 2016 is het projectbudget van de OV-terminal Utrecht met € 65,9 miljoen opgehoogd. Na de definitieve indiening door ProRail van de aanvullende subsidieaanvraag is gebleken dat er een bedrag van € 64,4 miljoen benodigd is. Het verschil van € 1,5 miljoen is aan de investeringsruimte Spoorwegen toegevoegd en wordt via het saldo 2015 doorgeschoven naar 2016.

NSP Breda

Het projectbudget van de OV-terminal Breda is met € 13,4 miljoen opgehoogd (waarvan € 5,1 miljoen in 2015 en € 8,3 miljoen in 2016) in verband met het afhandelen van een claim van de aannemerscombinatie voor meerwerk en vertragingskosten, extra bouwkosten en het aanvullen van de post onvoorzien voor risico's tot het einde van het project. Dekking heeft plaatsgevonden vanuit de investeringsruimte Spoorwegen.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 53,7 miljoen. Bovenstaande toevoegingen aan de investeringsruimte Spoorwegen worden naar 2016 verschoven. In 2015 wordt geen nieuwe dekking vanuit de investeringsruimte Spoorwegen voorzien, waardoor de resterende middelen ook naar 2016 schuiven.

Ontvangsten

De verhoging bij Najaarsnota van € 38,0 miljoen wordt veroorzaakt door de vaststelling BOV-subsidie 2014 (€ 35,1 miljoen), diversen (€ 1,9 miljoen) en de verwerking van het saldo 2015 (€ 1,1 miljoen).

Vaststelling BOV-subsidie 2014

Eind juli 2015 heeft ProRail het verzoek tot vaststelling van de subsidie 2014 bij lenM ingediend. Hieruit blijkt dat ProRail € 35,1 miljoen aan lenM zal terugbetalen in verband met vervallen maatregelen. Dit bedrag is toegevoegd aan de investeringsruimte Spoorwegen.

Diversen

Dit betreft verhogingen (desalderingen) van de projectbudgetten Punctualiteit- en capaciteitsknelpunten, Regionet, Geluidsaneringsprogramma en Calandbrug (€ 1,4 miljoen) naar aanleiding van afrekeningen en een in 2015 ontvangen EU subsidie voor een uitgevoerd project binnen het programma Kleine functiewijzigingen (€ 0,5 miljoen).

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 1,1 miljoen. Deze hogere ontvangsten worden veroorzaakt doordat pas na afloop van 2015 bekend zal zijn of de compensatie aan NS voor de treindiensten naar België over het jaar 2015 aan de orde is (€ 3,3 miljoen) Hier tegenover staan lagere ontvangsten omdat de doorbelasting van kosten van decentrale lijnen aan de decentrale overheden voor een deel pas in latere jaren plaatsvindt (€ 2,2 miljoen). Het voordelig saldo wordt in 2016 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Najaarsnota worden met name veroorzaakt doordat de subsidieverlening BOV voorafgaand aan het jaar waarin de uitgaven worden gedaan zal plaatsvinden, conform de bepaling in het besluit Infrastructuurfonds (€ 1.270,7 miljoen). Hier tegenover staan lagere verplichtingen die met name worden veroorzaakt doordat:

- Er in 2015 geen subsidieaanvragen meer worden verwacht voor het programma Sporendriehoek Noord-Nederland (€ 58,3 miljoen).
- Het verplichtingenbudget op het artikelonderdeel 13.04 Geïntegreerde contractvormen is verlaagd als gevolg van de lagere uitgaven in 2015 en een bijstelling in verband met de doorwerking 2014 (€ 54,3 miljoen).
- De middelen op de investeringsruimte Spoorwegen worden doorgeschoven naar 2016 (€ 53,7 miljoen).
- De overeenkomst met de gemeente Amsterdam voor het project Amsterdam CS, fietsenstalling naar verwachting pas in 2016 gesloten (€ 23,6 miljoen).

Artikel 14 Regionaal, lokale infrastructuur

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2015 (Bedragen x € 1.000)

14 Regionaal, lokale infrastructuur	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
	(1)	(2)	(3)	Milj.nota	Najaarsnota	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	67.024	0	372.027	- 34.490	- 397.840	- 432.330	6.721
Uitgaven	181.447	0	867	- 42.332	- 4.508	- 46.840	135.474
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>						<i>100%</i>
14.01 Grote regionaal/lokale projecten	118.082	0	- 14.001	23.064	2.022	25.086	129.167
14.01.02 Planuitv.progr. Reg/lok	0	0	173	784	- 434	350	523
14.01.03 Realisatieprogr. Reg/lok	115.079	0	- 8.275	18.251	3.589	21.840	128.644
14.01.04 Investeringsruimte	3.003	0	- 5.899	4.029	- 1.133	2.896	0
14.02 Regionale Mob. Fondsen	0	0	0	0	0	0	0
14.03 RSP – ZZL: Pakket Bereikbaarheid	63.365	0	14.868	- 65.396	- 6.530	- 71.926	6.307
14.03.01 RSP – ZZL: RB projecten	47.158	0	14.502	- 49.286	- 6.067	- 55.353	6.307
14.03.02 RSP – ZZL: RB mob.fondsen	0	0	0	0	0	0	0
14.03.03 RSP – ZZL: REP	16.207	0	366	- 16.110	- 463	- 16.573	0
14.09 Ontvangsten	0	0	- 610	610	0	610	0

14.03 RSP – ZZL: Pakket Bereikbaarheid

De verlaging bij Najaarsnota van € 6,5 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015 (€ 5,8 miljoen) en een overboeking naar artikel 13 Spoorwegen voor het project Groningen-Leeuwarden (€ 0,7 miljoen).

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 5,8 miljoen. Deze lagere uitgaven worden veroorzaakt doordat bij het project Groningen-Leeuwarden de uitvoeringsovereenkomst tussen de provincie Groningen, de gemeente Groningen en lenM later is getekend dan verwacht waardoor de start van de conditionerende werkzaamheden is opgeschoven. Daarnaast is bij het project Sporen in Assen sprake van vertraging als gevolg van personele capaciteitsproblemen bij de aannemer. Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Groningen-Leeuwarden

Voor de aanvullende planstudie- en realisatiebeschikking voor het project Groningen-Leeuwarden (ESGL) wordt € 37,4 miljoen (waarvan € 0,7 miljoen in 2015, € 25,9 miljoen in 2016 en € 10,8 miljoen in 2017) overgeboekt naar artikel 13 Spoorwegen.

Verplichtingen

De lagere verplichtingen bij Najaarsnota worden met name veroorzaakt doordat het project Verkeersruit Eindhoven niet wordt voortgezet (€ 272,3 miljoen) en door de hierboven gemelde vertragingen bij de projecten Groningen-Leeuwarden en Sporen in Assen (€ 82,7 miljoen).

Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2015 (Bedragen x € 1.000)

15 Hoofdvaarwegennet	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	825.542	0	681.298	- 395.854	687.288	1.798.274
Uitgaven	883.428	0	13.214	25.353	- 28.107	893.888
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>98%</i>					<i>100%</i>
15.01 Verkeersmanagement	7.516	0	0	29	0	7.545
15.02 Beheer, onderhoud en vervanging	394.852	0	20.539	- 3.545	5.074	416.920
15.02.01 Beheer en onderhoud	175.541	0	13.577	21.267	- 1.519	208.866
15.02.04 Vervanging	219.311	0	6.962	- 24.812	6.593	208.054
15.03 Aanleg	251.126	0	- 7.725	4.891	- 31.075	217.217
15.03.01 Realisatie	201.604	0	16.094	3.646	- 20.834	200.510
15.03.02 Verkenningen en planuitwerkingen	49.522	0	- 23.819	1.245	- 10.241	16.707
15.04 Geïntegreerde Contractvormen/ PPS	0	0	0	4.233	- 3.533	700
15.06 Netwerkgebonden kosten HVWN	246.589	0	400	3.090	1.427	251.506
15.06.01 Apparaatskosten RWS	222.769	0	400	897	1.427	225.493
15.06.02 Overige netwerkgebonden kosten	23.820	0	0	2.193	0	26.013
15.07 Investeringsruimte	- 16.655	0	0	16.655	0	0
15.09 Ontvangsten	26.980	0	187.056	- 19.585	15.778	210.229

15.02 Beheer, onderhoud en vervanging

De verhoging bij Najaarsnota van € 5,1 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een nadelig saldo zien van € 5,1 miljoen. Deze per saldo hogere uitgaven worden veroorzaakt:

- Door het project Impuls Groot Onderhoud binnen het programma Vervanging en Renovatie (€ 11,4 miljoen). Momenteel loopt de aanbesteding van het aanlegproject Nieuwe Zeesluis Terneuzen. In verband met de bereikbaarheid van de haven van Gent gedurende de bouwfase van de Nieuwe Zeesluis Terneuzen is met de aannemer de planning bijgesteld om de huidige Oost- en West sluis Terneuzen voor 1 januari 2017 gereed te hebben.
- Hier tegenover staan lagere uitgaven op de Vervanging en Renovatie projecten volgend uit Risico Inventarisatie Natte Kunstwerken (€ 4,8 miljoen). Enkele maatregelen die in 2015 zijn uitgevoerd zijn goedkoper gebleken, anderen schuiven door naar 2016 zodat deze in een ander project kunnen worden opgepakt.
- Daarnaast is sprake van lagere uitgaven op Overdracht Brokx-Nat doordat de overdracht van Rijkskanalen aan de provincie Drenthe niet meer in 2015 plaatsvindt (€ 1,5 miljoen).

Het nadelig saldo wordt in 2016 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

15.03 Aanleg

De verlaging bij Najaarsnota van € 31,1 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 31,1 miljoen. Op artikelonderdeel 15.03 Aanleg wordt, zoals gemeld in de begroting, gewerkt met een overprogrammering (in 2015 € 35,0 miljoen). Ten opzichte van de programmering wordt er minder gerealiseerd (€ 66,1 miljoen), wat leidt tot een onderschijding van € 31,1 miljoen. Voor een nadere (projectgewijze) toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen bij de afzonderlijke MIRT-projecttabellen (bijlage 2.3b). Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

15.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

De verlaging bij Najaarsnota van € 3,5 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 3,5 miljoen. Het voordelig saldo wordt voor € 2 miljoen veroorzaakt doordat een deel van de kosten voor het project Sluis Limmel nog ten laste van het oorspronkelijke artikelonderdeel 15.03 Aanleg komen. Daarnaast vallen de uitgaven in 2015 € 1,5 miljoen lager uit. Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Ontvangsten

De verlaging bij Najaarsnota van € 15,8 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 15,8 miljoen. De ontvangsten bij het project Berging Baltic Ace (€ 12,2 miljoen) zijn een jaar eerder binnengekomen dan verwacht. Ook worden de hogere ontvangsten veroorzaakt door het Verkeersbegeleidingstarief (€ 4,7 miljoen) en het project Quick Wins Binnenhavens (€ 1,4 miljoen). Daarnaast zijn er ook lagere ontvangsten op het programma Impuls Dynamisch Verkeersmanagement Vaarwegen (€ 2,5 miljoen). Het voordelig saldo wordt in 2016 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Najaarsnota worden met name veroorzaakt doordat in 2015 de contract close voor de projecten Zeetoegang IJmond (€ 750,0 miljoen) en 3e Kolk Beatrixsluis (€ 195,0 miljoen) wordt gesloten. Hier tegenover staan lagere verplichtingen die met name worden veroorzaakt door:

- De versnelde ontvangsten voor de projecten Zeesluis Gent-Terneuzen (€ 120,0 miljoen) en Zeetoegang IJmond (€ 56,7 miljoen) zijn in de Voorjaarsnota 2015 door middel van een kasschuif via het generale beeld naar latere jaren geschoven. De verplichtingenbudgetten zijn echter ten onrechte in 2015 blijven staan. Hiervoor wordt nu gecorrigeerd.
- Op het project Maasroute/modernisering fase 2 is het verplichtingenbudget volgens de projectplanning niet in 2015 benodigd (€ 108,7 miljoen).

Artikel 17 Megaprojecten verkeer en vervoer

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede supplettoire begroting 2015 (Bedragen x € 1.000)

17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendement	Mutaties 1e supplettoire begroting	Mutaties 2e supplettoire begroting		Mutaties 2e supplettoire begroting	Stand 2e supplettoire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	96.890	0	83.044	10.584	4.424	15.008	194.942
Uitgaven	143.740	0	42.919	- 33.470	- 37.135	- 70.605	116.054
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>						<i>100%</i>
17.01 Westerscheldetunnel	0	0	0	0	0	0	0
17.02 Betuweroute	5.055	0	3.910	- 5.326	- 2.500	- 7.826	1.139
17.03 Hogesnelheidslijn-Zuid	614	0	9.819	10.472	- 19.992	- 9.520	913
17.03.01 Realisatie HSL-zuid	614	0	9.819	10.472	- 19.992	- 9.520	913
17.06 Project Mainportontwikkeling Rotterdam	3.482	0	1.145	1.121	1.762	2.883	7.510
17.07 ERTMS	40.000	0	20.628	- 25.000	- 12.663	- 37.663	22.965
17.08 Zuidasdok	94.589	0	7.417	- 14.737	- 3.742	- 18.479	83.527
17.09 Ontvangsten	40.347	0	5.932	- 12.890	0	- 12.890	33.389

17.02 Betuweroute

De verlaging bij Najaarsnota van € 2,5 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 2,5 miljoen. Deze lagere uitgaven worden veroorzaakt doordat de plasbrandverkleinende maatregelen voor het grootste deel pas in 2016 worden uitgevoerd. Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

17.03 Hogesnelheidslijn-Zuid

De verlaging bij Najaarsnota van € 20,0 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015 (€ 19,5 miljoen) en het onderzoek naar de betonkwaliteit op de HSL-Zuid (€ 0,5 miljoen).

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 19,5 miljoen. Deze lagere uitgaven worden met name veroorzaakt doordat de besluitvorming over de te nemen geluidsmaatregelen meerdere keren is uitgesteld vanwege inspraak van belanghebbenden. Daarnaast zijn de onderzoeken naar de zettingsproblematiek nog niet afgerond, waardoor de maatregelen nog niet zijn gestart. Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Onderzoek betonkwaliteit

Het onderzoek naar de betonkwaliteit op de HSL-Zuid wordt door ProRail uitgevoerd. Hiervoor wordt er € 0,5 miljoen overgeboekt naar het artikelonderdeel 13.02 Beheer, Onderhoud en Vervanging.

17.06 Project Mainportontwikkeling Rotterdam

De verhoging bij Najaarsnota van € 1,8 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een nadelig saldo zien van € 1,8 miljoen. Deze hogere uitgaven worden veroorzaakt door een aanvulling op de uitwerkingsovereenkomst met het Havenbedrijf Rotterdam als gevolg van de verbreding van het Breeddiep. Het nadelig saldo wordt in 2016 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

17.07 ERTMS

De verlaging bij Najaarsnota van € 12,7 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 12,7 miljoen. Deze lagere uitgaven worden met name veroorzaakt door het later op gang komen van de inhoudelijke werkzaamheden van het programma en daarmee ook het moment waarop specifieke werkzaamheden bij ProRail, NS en externe expertise volop van start zijn gegaan. Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede supplettoire begroting 2015 (Bedragen x € 1.000)

18 Overige uitgaven en ontvangsten	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendement	Mutaties 1e supplettoire begroting	Mutaties 2e supplettoire begroting		Mutaties 2e supplettoire begroting	Stand 2e supplettoire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	271.880	0	- 42.933	- 5.872	7.327	1.455	230.402
Uitgaven	272.602	0	- 29.072	- 9.015	4.278	- 4.737	238.793
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>						<i>95%</i>
18.01 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	0	0	0	0	0
18.02 Beter Benutten	49.872	0	- 42.450	- 6.988	- 429	- 7.417	5
18.03 Intermodaal vervoer	852	0	6.047	- 3.045	- 2.500	- 5.545	1.354
18.04 Gebiedsgerichte aanpak (UPR)	0	0	1.909	0	0	0	1.909
18.05 Railinfrabeheer	0	0	1	- 1	0	- 1	0
18.06 Externe veiligheid	1.995	0	3.249	0	- 3.125	- 3.125	2.119
18.07 Mobiliteitsonafhankelijke kennis en expertise	42	0	306	- 348	0	- 348	0
18.07.01 Nationale basisinform.voorz. en ov.uitgaven	42	0	168	- 210	0	- 210	0
18.07.02 Subsidies algemeen	0	0	138	- 138	0	- 138	0
18.08 Netwerkoverstijgende kosten	219.841	0	1.866	1.367	10.332	11.699	233.406
18.08.01 Apparaatskosten RWS	200.208	0	1.866	385	9.682	10.067	212.141
18.08.02 Overige netwerkoverstijgende kosten	19.633	0	0	982	650	1.632	21.265
18.11 Investeringsruimte	0	0	0	0	0	0	0
18.11.01 Programmaruimte	0	0	0	0	0	0	0
18.11.02 Beleidsruimte	0	0	0	0	0	0	0
18.12 Nader toe te wijzen BenO en Vervanging	0	0	0	0	0	0	0
18.12.01 Beheer en onderhoud	0	0	0	0	0	0	0

18 Overige uitgaven en ontvangsten	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
18.12.02 Vervanging	0	0	0	0	0	0	0
18.13 Tol gefinancierde uitgaven	0	0	0	0	0	0	0
18.14 Minregel: rentevrijval	0	0	0	0	0	0	0
18.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0
18.09.01 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0
18.09.02 Tolopgave	0	0	0	0	0	0	0
18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	24.165	0	0	0	24.165

18.03 Intermodaal vervoer

De verlaging bij Najaarsnota van € 2,5 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 2,5 miljoen. Deze lagere uitgaven worden veroorzaakt doordat op het project RSC Maasvlakte eerst in 2016 een evaluatie wordt uitgevoerd voordat wordt bepaald of de lopende subsidieregeling (spoorgoederen knooppunten) wordt verlengd. Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

18.06 Externe veiligheid

De verlaging bij Najaarsnota van € 3,1 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2015.

Saldo 2015

De Najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 3,1 miljoen. Deze lagere uitgaven worden veroorzaakt doordat de gesprekken en onderhandelingen over de aankoop van woningen langer duren dan voorzien en deze zullen niet allemaal voor het einde van het jaar zijn afgerond. Het voordelig saldo wordt in 2016 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

18.08 Netwerkoverstijgende kosten

De verhoging bij Najaarsnota van € 10,3 miljoen wordt veroorzaakt door de tariefverlaging RVB (€ 7,6 miljoen), het CAO akkoord (€ 1,3 miljoen) en diversen (€ 1,4 miljoen).

Tariefverlaging RVB

Van de totale teruggave door het Rijksvastgoedbedrijf, als gevolg van een doorgevoerde tariefsverlaging 2015, heeft € 7,6 miljoen betrekking op huisvestingskosten van RWS.

CAO akkoord

Tussen Minister Blok voor Wonen en Rijksdienst en de vertegenwoordigers van de vakbonden, is een CAO-akkoord gesloten voor rijksambtenaren. Onderdeel hiervan is een eenmalige uitkering van € 500 bruto in 2015. Voor lenM betreft dit € 11,6 miljoen om uitvoering te geven aan dit loonakkoord. Hiervan wordt € 1,7 miljoen binnen de lenM begroting zelf gereserveerd en wordt er € 9,8 miljoen overgeboekt vanuit het Ministerie van Financiën naar lenM. Daarnaast wordt er € 1,9 miljoen doorgeschoven naar 2016, omdat een deel van de aan de uitkering gekoppelde pensioenlasten van het loonakkoord in 2016 blijkt te vallen. De verdeling van de eenmalige uitkering binnen lenM loopt via Hoofdstuk XII artikel 99 Nominaal en onvoorzien en wordt bij Tweede suppletoire begroting verdeeld over Hoofdstuk XII (€ 3,6 miljoen), het Infrastructuurfonds (€ 5,0 miljoen) en het Deltafonds (€ 1,1 miljoen).

Diversen

Dit betreft diverse bijdragen van het Ministerie van Economische Zaken voor meerwerk ecologie, KEC/MEP 2.0 (€ 0,3 miljoen), voor adviezen in verband met diverse RCR projecten (€ 0,2 miljoen), voor de uitvoering van enkele RCR projecten (€ 0,2 miljoen) voor adviseringskosten EEZ zones (€ 0,1 miljoen) en voor het inpassingsplan RCR gaswinning Oppenhuizen (€ 0,1 miljoen). Daarnaast wordt budget overgeboekt van de begroting Hoofdstuk XII voor de realisatie van klimaat- en energiedoelen (€ 0,5 miljoen).

Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Najaarsnota worden met name veroorzaakt door de teruggave door het Rijksvastgoedbedrijf, als gevolg van een doorgevoerde tariefsverlaging 2015.

Artikel 19 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2015 (Bedragen x € 1.000)

19 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Ontvangsten	5.329.360	0	- 330.527	- 175.128	- 3.708	- 178.836	4.819.997
19.09 Ten laste van begroting lenM	5.329.360	0	- 330.527	- 175.128	- 3.708	- 178.836	4.819.997

2.3 Bijlagen

A. Verdiepingsbijlage

In de verdiepingsbijlage is per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonderdeel-niveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbegroting 2015 weergegeven, waarbij de miljoenennota- en najaarsnotamutaties zijn verbijzonderd. De miljoenennotamutaties zijn reeds in de, aan uw Kamer voorgelegde, ontwerpbegroting 2016 (Kamerstukken II, 2015/2016, 34 300 A, nr. 2) toegelicht. De najaarsnotamutaties worden in de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) conform de normering toegelicht.

Artikel 12 Hoofdwegennet

Artikel 12 Hoofdwegennet	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 12.01 Verkeersmgmt.		4.038	3.617	3.617	3.617	3.618	3.617	3.614	3.611	3.610	3.609	3.607	3.607	3.607	3.615
Mutaties voorjaarsnota 2015		5.100	2.550	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 12.01 Verkeersmgmt.		9.138	6.167	3.617	3.617	3.618	3.617	3.614	3.611	3.610	3.609	3.607	3.607	3.607	3.615
Beter Benutten: bijdrage aan RWS	1.837														
Nationale Datawarehouse (NDW)	7.000	3.500		14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Prijbijstelling 2015	227	35	24	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Mutaties Miljoenennota 2016		5.372	3.524	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 12.01 Verkeersmgmt.		14.510	9.691	3.631	3.631	3.632	3.631	3.628	3.625	3.624	3.623	3.621	3.621	3.621	3.629
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 12.01 Verkeersmgmt.		14.510	9.691	3.631	3.631	3.632	3.631	3.628	3.625	3.624	3.623	3.621	3.621	3.621	3.629
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 12.02 Beheer, onderh & verv.		658.195	605.451	543.436	528.116	501.659	483.547	454.157	454.074	454.031	454.152	454.451	427.976	682.668	430.267
Mutaties voorjaarsnota 2015		7.263	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 12.02 Beheer, onderh & verv.		665.458	605.451	543.436	528.116	501.659	483.547	454.157	454.074	454.031	454.152	454.451	427.976	682.668	430.267
Beheer en onderhoud: uitvoeringsbesluiten	30.529		126	126	177	910	910	910	910	910	5.110	5.110	5.110	5.110	5.110
Beter Benutten: bijdrage aan RWS	376	145	231												
Cyber Security	0	9.300	14.400	8.200											
DBFM conversie A12 Ede-Grijsoord	-30.856	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204	-2.204
DBFM conversie A9 Gaasperdammerweg	-127.395														
Kasschuiven binnen Hoofdwegennet	0	-81.484	58.989	12.097	-19.239	19.887	31.800	-69.700	10.000	10.000	10.000	10.000	7.700		
Omzetting kerntaken	-24.320	-807	-807	-1.513	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Prijbijstelling 2015	27.731	2.249	2.560	2.185	2.005	2.054	2.030	1.756	1.744	1.743	1.744	1.745	1.643	2.621	1.652
Saldo mee- en tegenvallers	-4	-4													
Verdeling reservering Vervanging en Renovatie	2.606.348							224.682	343.325	343.325	343.228	343.228	343.228	322.105	343.227
Verrekening kosten	-580														
ZSM: Hollandse brug	-75.000														
Mutaties Miljoenennota 2016		-72.578	73.305	18.891	-21.321	18.647	16.381	139.289	337.620	337.619	341.723	341.724	286.477	274.730	
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 12.02 Beheer, onderh & verv.		592.880	678.756	562.327	506.795	520.306	499.928	593.446	791.694	791.650	795.875	796.175	742.298	969.145	704.997
Correctie SAA deeltraject A9 Gaasperdammerweg	-709														
Saldo 2015 Hoofdwegennet	0	55.600	-55.600												
Mutaties Najaarsnota 2015		54.891	-55.600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 12.02 Beheer, onderh & verv.		647.771	623.156	562.327	506.795	520.306	499.928	593.446	791.694	791.650	795.875	796.175	742.298	969.145	704.997
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 12.03 Aanleg		723.322	440.657	935.060	862.100	1.548.085	2.163.221	1.082.928	1.512.989	1.362.607	1.290.724	1.095.693	931.751	395.032	350.524
Mutaties voorjaarsnota 2015		-152.840	47.921	-8.074	-13.230	3.923	6.619	7.000	20.100	14.000	5.000	1.000	0	42.732	38.492
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 12.03 Aanleg		570.482	488.578	926.986	848.870	1.552.008	2.169.840	1.089.928	1.533.089	1.376.607	1.295.724	1.096.693	931.751	437.764	389.016
A1/A6/A9 SAA: aanbestedingsmeevaller/risicoreservering	300.974	-7.479	20.674	56.913	101.916	64.536	-12.860								77.374
A1/A6/A9 SAA: bijdragen derden	-75.600														
A12 Ede-Grijsoord: aanbestedingsmeevaller	-20.021														
A2:1 Vonderen-Kerensheide: indexatie 2012	4.192														
A27 Houten-Hooperdolder: Beleidslijn Grote Rivieren	20.000														
								16.000				4.192			
															4.000

Artikel 12 Hoofdwegennet	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
A28/A1 Knooppunt Hoelaken: diverse regiobijdragen	9.100								9.100						
A4 Vlieland – N14: budgetspanning	1.600														1.600
A4-A44 Rijnlandroute: bijdrage RVOB	0														
Basis ICT	0	-10.200	-11.800	-126	-177	-910	-910	-910	-910	-910	-5.110	-5.110	-5.110	2.952	19.048
Beheer en onderhoud: uitvoeringsbesluiten	-30.529	-116													-5.110
Beter Benutten MiniFin/BCF	-116														
Beter Benutten: bijdrage aan ProRail	-58														
Beter Benutten: bijdrage aan RWS	-2.213	-1.982	-231												
Cyber security	0	-9.300	-8.200		-1.293										
DBFM conversie A12 Ede-Grifsoord	-89.827	-62.300	-24.619	-1.615	-1.293	-8.738	-1.356	-1.089							31.900
DBFM conversie A9 Gaasperdammerweg	-619.586	-64.648	-164.519	-351.427	-27.809	-8.738	-1.356	-1.089							
Eenvoudig Beter	0	-8.259													
Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)	0	-61.681		-1.285	-1.010	-1.137	-1.411	-1.198	-1.396	-1.258	-1.253	-1.137	-1.059	-880	8.259
Impassen miniregel 2015	0	1.325	195.551	8.318	9.822	-75.481	-77.307	194.234	59.304	643	24.941	12.194	-5.282	-880	14.122
Kaaschuiven binnen Hoofdwegennet	0	140.000	-22.000		22.000									36.043	23.638
Kaaschuiven tussen modaliteiten	0	179	22	22	22	18	0			100.000					-281
Leegboeken artikel 18.07	0	5.000													10.000
N33 Zuidbroek-Appingedam: bestuursovereenkomst	15.000			-3.334											
Planstudiekosten ZuidasDok	-3.334														
Prijbijstelling 2015	50.015	4.357	2.625	3.556	2.914	5.897	8.102	8.319	8.473	8.580	8.685	8.771	8.525	8.082	-36.871
Reservering Landzijdige Bereikbaarheid Eindhoven Airport	0								17.000	8.000					-25.000
Reservering areaalgroei	28.891														28.891
Saldo mee- en tegenvallers	10.726	14.130	-3.235	-169			-599								11.368
Topsector Logistiek 2016	-721		-666	-7.008	-2.320	-1.496									-5.030
Uitvoeringsbesluit A1 Apeldoorn Zuid-Beekbergen	-5.030														-5.030
Uitvoeringsbesluit A27/A1 Utrecht Noord-knooppunt Ennes- aansluiting Bunschoten	-8.000														-8.000
Verkenningkosten ZuidasDok	-1.230														
Verrekening kosten	580	580													
Verzorgingsplaatsen Afsluitdijk	7.000														
Vordering moederdepartement	0	223	285	215	11	101	107	163	161	161	-1.407	-7.600	-7.600	-7.600	7.000
Omzetting kerntaken	-92.305		-3.028	-5.677	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600
ZSM: Hollandse brug	720														
Mutaties Miljoenennota 2016		-51.912	-44.902	-309.817	96.076	-19.810	-324.416	117.919	84.132	107.016	17.626	11.310	14.474	-7.037	-116.151
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 12.03 Aanleg		518.570	443.676	617.169	944.946	1.532.198	1.845.424	1.207.847	1.617.221	1.483.623	1.313.350	1.108.003	946.225	430.727	272.865
Beter Benutten: Havenbedrijf Rotterdam	720														
Correctie SAA deeltraject A9 Gaasperdammerweg	-56														
Naar BCF: A76 Aansluiting Nuth	-4.650														
Naar PF/BCF: Beter Benutten-Multimodale Haven Flevokust	-2.009														
Naar HXII: Beter Benutten-ITS	-4.500														
Saldo 2015 Hoofdwegennet	0	126.169	-1.250	-1.250											
Mutaties Neijaarsnota 2015		116.924	-127.419	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 12.03 Aanleg		635.494	316.257	617.169	944.946	1.532.198	1.845.424	1.207.847	1.617.221	1.483.623	1.313.350	1.108.003	946.225	430.727	272.865
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 12.04 GIV/PPS		545.431	527.315	585.329	395.843	333.259	280.398	276.481	246.065	239.753	220.928	245.892	327.917	176.833	253.595
Mutaties voorjaarsnota 2015		7.252	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 12.04 GIV/PPS		552.683	527.315	585.329	395.843	333.259	280.398	276.481	246.065	239.753	220.928	245.892	327.917	176.833	253.595
A1/A6/A9 SAA: aanbestedingsmevaller/risicoverserving	-300.974	7.479	-20.674	-56.913	-101.816	-64.536	12.860								-77.374
A1/A6/A9 SAA: diverse regiobijdragen	9.301			4.100	5.201										
A10 2e Coentumel: budgetbehoefte	-54.676														
DBFM conversie A12 Ede-Grifsoord	128.905	5.380	11.871	18.140	11.538	9.137	8.615	8.520	8.270	8.162	8.056	7.952	7.850	7.756	7.658
DBFM conversie A9 Gaasperdammerweg	722.862	20.061	29.784	35.099	202.949	53.090	44.966	54.736	42.171	41.472	40.977	40.328	39.693	39.072	38.464
Kaaschuiven binnen Hoofdwegennet	0	72.131	-177.787	55.892	3.943	-6.252	-4.952	-3.068	-2.239	-3.492	-4.308	-23.878	45.351	-2.424	51.083
N33 Assen-Zuidbroek: RSP budget	13.990	13.990													
N33 Assen-Zuidbroek: budgetbehoefte	1.169														1.169
N33 Zuidbroek-Appingedam: bestuursovereenkomst	-5.000	-5.000													
Prijbijstelling 2015	19.908	2.579	1.423	2.464	1.989	1.247	1.314	1.282	1.130	1.099	1.020	1.040	1.616	850	845
Saldo mee- en tegenvallers	176														
Mutaties Miljoenennota 2016		116.796	-155.383	58.782	123.804	-7.314	62.803	61.480	49.332	47.241	45.745	25.442	94.510	45.254	-32.831
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 12.04 GIV/PPS		669.479	371.932	644.111	519.647	325.945	343.201	337.961	295.397	286.994	266.673	271.334	422.427	222.087	220.764
Correctie SAA deeltraject A9 Gaasperdammerweg	765	765													
Saldo 2015 Hoofdwegennet	0	-23.900	23.900												

Artikel 12 Hoofdwegennet	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Mutaties Najaarsnota 2015	-23.135	23.900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 12.04 GIV/PPS	646.344	395.832	644.111	519.647	325.945	343.201	337.961	295.397	286.994	266.673	271.334	422.427	222.087	220.764
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 12.06 Netwerk HWN	424.674	419.242	414.248	411.795	411.554	411.479	411.342	411.863	412.072	412.768	413.173	413.163	413.199	411.927
Mutaties voorjaarsnota 2015	3.645	15.429	8.000	5.000	1.000	0	-800	-14.000	-8.000	-5.000	-1.000	0	0	0
Stand eerste suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 12.06 Netwerk HWN	428.319	434.671	422.248	416.795	412.554	411.479	410.542	397.863	404.072	407.768	412.173	413.163	413.199	411.927
Basis ICT	22.000	11.800	1.064	1.055	1.055	1.054	1.052	1.053	1.053	1.053	1.052	1.052	1.054	1.054
Loonbijstelling 2015	14.824	1.077	7.190	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600
Omzetting kernaken	116.625	3.835	-507	-507	-507	-507	-507	-507	-507	-507	-507	-507	-507	-507
P-direct Optimaal Verbinden	-6.591	591	591	590	590	590	590	590	590	590	590	590	590	590
Prijzbijselling 2015	8.276	600	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750
SAP centralisatiebeheer	-34.375	1.175	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750
Vergoeding Netwerkovervrijende Kosten	1.140.399	117.616	103.867	86.925	86.562	86.510	86.730	87.121	87.182	79.805	79.886	79.873	79.973	78.629
Mutaties Miljoenennota 2016	11.896	133.041	109.495	94.913	94.570	94.497	94.715	95.107	95.168	87.491	87.871	87.868	87.960	86.616
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 12.06 Netwerk HWN	440.215	567.712	531.703	511.708	507.124	505.976	505.257	492.970	499.240	495.259	500.044	501.021	501.159	498.543
Beter Benutten: Bijdrage aan RWS (NDW)	284	2.187	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Van HXII: CAO akkoord	2.471	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015	442.686	567.712	531.703	511.708	507.124	505.976	505.257	492.970	499.240	495.259	500.044	501.021	501.159	498.543
Stand tweede suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 12.06 Netwerk HWN	-61.681	-60.648	-60.163	-49.215	-52.233	-50.308	87.898	5.000	-50.703	5	-6.967	-19.330	353.524	672.328
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 12.07 Investeringsruimte	101	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-42.732	-38.492
Mutaties voorjaarsnota 2015	101	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-42.732	-38.492
Stand eerste suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 12.07 Investeringsruimte	-61.580	-60.648	-60.163	-49.215	-52.233	-50.308	87.898	5.000	-50.703	5	-6.967	-19.330	310.792	633.836
A10 2e Coentunnel: budgetbehoefte	54.676	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	54.676	20.021
A12 Ede-Grijsrood: aanbestedingsmeevaller	20.021	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2 t' Vonderen-Kerenheide: Indexatie 2012	-4.192	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A27 Houten-Hoopolder: Beleidslijn Grote Rivieren	-16.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A4 Vlieland - N14: budgetspanning	-1.600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A4-A44 Rijplandroute: bijdrage RVOB	10.200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Correctie afrondingsverschillen	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eenvoudig Beter	-8.259	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)	-15.215	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inpassen minireg 2015	0	61.681	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasschuiven binnen Hoofdwegennet	0	15.973	266	-668	-499	-499	-129.652	-47.185	-10.978	-45.388	-16.064	-22.606	32.052	225.751
Leegboeken artikel 18.07	281	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	281
Leegboeken restant artikel 18.12	1.479	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.479
N33 Assen-Zuidbroek: budgetbehoefte	-1.169	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
N33 Zuidbroek-Appingedam: bestuursovereenkomst	-10.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nationale Datawarehouse (NDW)	-7.000	-3.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prijzbijselling 2015	46.097	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reservering Landzijdige Bereikbaarheid Eindhoven Airport	25.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reservering areaalgroei	-28.891	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mee- en tegenvallers	-8.992	3.235	169	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Topsector Logistiek 2016	-11.368	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitvoeringsbesluit A1 Apeldoorn Zuid-Beekbergen	5.030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitvoeringsbesluit A27/A1 Utrecht Noord	8.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verzogingsplaatsen Alsluitdijk	-7.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vordering moederdepartement	1.229	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016	-178	0	0	-3	1	1	-145.153	-46.684	-10.477	-43.482	-19.757	-22.106	-5.491	283.894
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 12.07 Investeringsruimte	61.580	1	1	-3	1	1	-145.153	-46.684	-10.477	-43.482	-19.757	-22.106	-5.491	283.894
Grondopbrengst IQDS convenant	0	-60.647	-60.162	-49.218	-52.232	-50.307	-57.255	-41.684	-61.180	-43.477	-26.724	-41.436	305.301	917.730
Saldo 2015 Hoofdwegennet	2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015	0	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 12.07 Investeringsruimte	0	-58.147	-60.162	-49.218	-52.232	-50.307	-57.255	-41.684	-61.180	-43.477	-26.724	-41.436	305.301	917.730
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 HWN	2.298.979	1.935.634	2.421.527	2.152.256	2.745.942	3.291.954	2.316.420	2.633.602	2.421.370	2.382.186	2.205.849	2.085.084	2.024.863	2.122.256
Totaal uitgaven stand eerste suppletioire begroting 2015 HWN	2.164.500	2.001.534	2.421.453	2.144.026	2.750.865	3.298.573	2.322.620	2.639.702	2.427.370	2.382.186	2.205.849	2.085.084	2.024.863	2.122.256

Artikel 12 Hoofdwegennet	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 HWN		2.011.120	2.298.779	2.437.509	2.836.973	3.147.853	2.590.884	3.159.223	3.003.951	2.831.303	2.652.453	2.574.156	2.432.040	2.618.528
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2015 HWN		1.854.501	2.298.779	2.437.509	2.836.973	3.147.853	2.590.884	3.159.223	3.003.951	2.831.303	2.652.453	2.574.156	2.432.040	2.618.528
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 12.09 Ontvangsten HWN		533.670	66.346	28.414	38.276	226.716	719	64.019	719	719	719	719	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015	130.229	10.314	6.200	7.704	6.200	7.896	6.200	6.100	6.000	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 12.09	663.899	97.514	72.546	36.118	44.476	234.612	6.919	70.119	6.719	719	719	719	0	0
Ontvangsten HWN		4.100	5.201	5.000	5.000	-80.600								
A1/A6/A9 SAA: bijdragen derden	- 66.299													
A28/A1 Knooppunt Hoewelaken: diverse reglobijdrage	9.100													
A4-A44 Rijnlandroute: bijdrage RVOB	10.200		500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	4.700
Prijsbijstelling 2015	2.268	1.736	131	41	123	123	8	3	3	3	3	3	3	3
Kaashuizen binnen Hoofdwegennet	0	- 451	59.663	5.921	- 359	- 23.950	1.276							
Saldo meer- en tegenvallers	1.906	1906												
Mutaties Mijfoennota 2016		3.191	- 41.989	11.713	5.264	- 103.927	1.784	9.603	503	503	503	503	500	4.700
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 12.09 Ontvangsten HWN		667.090	55.525	47.831	49.740	130.685	8.703	79.722	7.222	1.222	1.222	1.222	500	4.700
Beter Benutten: Havenbedrijf Rotterdam	720													
Grondopbrengst IODS convenant	2.500													
Saldo 2015 Hoofdwegennet	0	- 46.860												
Mutaties Najaarsnota 2015		- 43.640	46.860	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 12.09 Ontvangsten		623.450	102.385	47.831	49.740	130.685	8.703	79.722	7.222	1.222	1.222	1.222	500	4.700

Artikel 13 Spoorwegen

Artikel 13 Spoorwegen	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 13.02 Beheer, onderh. & verw.		1.240.257	1.319.800	1.167.051	1.110.815	1.185.320	1.162.653	1.169.571	1.174.223	1.177.245	1.197.156	1.196.858	1.197.926	1.165.259	1.147.811
Mutaties voorjaarsnota 2015		23.543	-8.776	300	300	300	400	300	300	300	300	400	300	300	300
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.02 Beheer, onderh. & verw.		1.263.800	1.311.024	1.167.351	1.111.115	1.185.620	1.163.053	1.169.871	1.174.523	1.177.545	1.197.456	1.197.258	1.198.226	1.165.559	1.148.111
A2 Corridor-Brabantroute	-12.100	-6.050	-6.050												
Beter Benutten: bijdrage aan ProRail	58	58													
Camera-toezicht op stations	7.851	91	472	911	911	911	911	911	911	911	911				
Kapitaallasten beheerplan 2015	-932	-509	-423												
Kasschuiven binnen Spoorwegen	0	-18.100	-11.900	30.000											
Onderhoudskosten Maaslijn en Zwolle-Enschede	25.900														
Van HSL naar ProRail: diverse werkzaamheden	1.110	273	837												
Vrijwillig Actieplan Groei op het Spoor	-16.464	-11.300	-2.582												
Mutaties Miljoenennota 2016		-35.595	-19.588	-1.671	30.911	911	911	3.286	3.286	3.286	3.286	2.375	2.375	9.275	2.375
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 13.02 Beheer, onderh. & verw.		1.228.205	1.291.436	1.165.680	1.142.026	1.186.531	1.163.964	1.173.157	1.177.809	1.180.831	1.200.742	1.199.633	1.200.601	1.174.834	1.150.486
Saldo 2015 Spoorwegen	0	-4.353	4.353												
Van HXII; ProRail Greendeals	90	90													
Van HSL naar ProRail: onderzoek betonkwaliteit	454	454													
Mutaties Nijjaarsnota 2015		-3.809	4.353	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.02 Beheer, onderh. & verw.		1.224.396	1.295.789	1.165.680	1.142.026	1.186.531	1.163.964	1.173.157	1.177.809	1.180.831	1.200.742	1.199.633	1.200.601	1.174.834	1.150.486
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 13.03 Aanleg		952.335	972.202	910.500	940.776	569.774	439.984	81.391	-33.954	211.020	293.257	316.907	382.762	418.967	209.947
Mutaties voorjaarsnota 2015		57.549	-7.925	-5.016	-4.354	46.720	-4.080	-3.250	-3.250	47.560	-3.250	0	19.050	0	32.141
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.03 Aanleg		1.009.884	964.277	905.484	936.422	616.494	435.884	78.141	-37.204	258.570	290.007	316.907	401.812	418.967	242.088
A2 Corridor-Brabantroute	12.100	6.050													
Afkoop PHS Ienfaciliteit	675.000							475.000	200.000						
Camera-toezicht op stations	-7.851	-91	-472	-911	-911	-911	-911	-911	-911	-911	-911				
Decentralisatie BDU; Heerlen-Aken	-6.500	-2.000	-3.500	-1.000											
Decentralisatie BDU; Lenteakkoord	-17.500	-7.500	-10.000												
Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)	0	-2.612	5.124	9.056	137			-1.280	-1.112	-1.234	-1.338	-1.328	-1.341	-1.448	-1.425
HSL-Zuid; geluidsproblematiek	-28.600	-14.470	-6.480	-7.670											
Impassen miniregel 2015 en 2017 ev	0	15.603		-20.115	-22.793	-20.079	-21.307	-20.079	-19.930	-18.672	-18.926	-17.872	-18.774	-7.780	221.554
Kasschuiven binnen Spoorwegen	0	29.811	62.156	47.550	27.335	26.491	62.377	62.377	34.126	-145.185	-31.553	103.030	-27.757	35.306	-182.611
Kasschuiven tussen modaliteiten	0	-247.660	-29.083	-79.784	-119.054	24.381	260.000	260.000	130.000	54.000				7.200	
Leegboeken artikel 18.07	0	117	14	14	14	12	12								-183
NSP Utrecht: kostenstijging	53.200	21.200	32.000												
PHS DSSU; gevolgkosten	29.500														
PHS Riswijk-Delft Zuid	85.900														
Prijzbijselling 2015	27.201	201	767	1.981	2.217	1.998	3.292	2.807	859	1	1.789	2.143	266	5	8.875
Raming infrastructuurfonds	0	-50.000	-45.000	-100.000	-100.000	-35.000	-80.000	60.000	-50.000	100.000	100.000	100.000			
Saldo mee- en tegenvallers	-7.363	-1.107	362												
Vrijwillig aanlegprojecten Spoorwegen	-51.416	-4.114	-3.249	-8.216	-16.302	-1.320	-19.784	-1.108	-19.784						
Mutaties Miljoenennota 2016		-216.052	-892	-90.689	-212.410	-21.143	-74.942	847.706	244.996	12.969	59.061	185.973	-47.606	33.283	43.387
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 13.03 Aanleg		793.832	963.385	814.795	724.012	595.351	360.942	925.847	207.792	271.569	349.068	502.880	354.206	452.250	285.475
Afrekeningen diverse projecten	1.368	1.368													
Groningen - Leeuwarden	37.411	666	25.954	10.791											
Kleine functiewijzigingen: EU subsidie	499	499													
Naar PF/BCF: Vervanging overweg Nieuweweg Noord	-2.881	-2.881													
NSP Breda	13.405	5.119	8.286												
Saldo 2015 Spoorwegen	0	-170.511	170.511												
OV Terminal Utrecht	-1.486	-1.486													
Mutaties Nijjaarsnota 2015		-167.226	204.751	10.791	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.03 Aanleg		626.606	1.168.136	825.586	724.012	595.351	360.942	925.847	207.792	271.569	349.068	502.880	354.206	452.250	285.475
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 13.04 GIV/PPS		147.026	146.980	146.983	153.491	156.679	163.889	164.821	166.200	167.591	169.444	170.408	170.479	169.667	159.427
Mutaties voorjaarsnota 2015		37.097	2.904	2.904	2.904	2.904	2.904	2.904	2.904	2.904	2.904	2.904	2.904	2.904	2.904
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.04 GIV/PPS		184.123	149.884	149.887	156.395	159.583	166.793	167.725	169.104	170.495	172.348	173.312	173.383	172.571	162.331
HSL-Zuid; geluidsproblematiek	-2.500														
Kasschuiven binnen Spoorwegen	0	-13.500	7.500	6.000											

Artikel 13 Spoorwegen	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Mutaties Miljoenennota 2016	-16.000	7.500	6.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 13.04 GIV/PPS	168.123	157.384	155.887	156.395	159.583	166.793	167.725	169.104	170.495	172.348	173.312	173.383	172.571	162.331	162.331
Saldo 2015 Spoorwegen	0	11.936	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015	-11.936	11.936	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.04 GIV/PPS	156.187	169.320	155.887	156.395	159.583	166.793	167.725	169.104	170.495	172.348	173.312	173.383	172.571	162.331	162.331
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 13.07 Rente & afl.	48.397	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597
Mutaties voorjaarsnota 2015	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.07 Rente & afl.	48.398	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597
Kapitaallasten beheerplan 2015	509	423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016	509	423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 13.07 Rente & afl.	48.907	17.020	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597
Mutaties Najaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.07 Rente & afl.	48.907	17.020	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597	16.597
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte	-134	8.912	-2.526	-14.626	5.331	7.035	37.257	36.337	41.025	107.476	86.539	85.679	135.686	474.720	474.720
Mutaties voorjaarsnota 2015	35.776	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-29.729
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte	35.642	8.912	-2.526	-14.626	5.331	7.035	37.257	36.337	41.025	107.476	86.539	85.679	135.686	444.991	444.991
Correctie afrondingsverschillen	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eenvoudig Beter	-5.372	-5.372	-7.173	-11.000	-1.451	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.500
Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)	-19.624	-5.800	-9.200	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.500
GSM-R interferentie	-15.000	-8.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.500
HS-L Zuid: geluidsproblematiek	-48.500	19.703	20.115	22.793	21.307	20.079	19.930	18.926	18.926	18.926	18.926	18.926	18.926	18.926	18.926
Impassen minregel 2015 en 2017 ev	0	15.603	95.060	95.434	32.936	46.498	42.616	25.109	22.463	-43.742	-42.251	-47.293	-86.306	-146.326	-183
Kaaschuiven binnen Spoorwegen	-1	-23.595	37.396	95.060	95.434	32.936	46.498	42.616	25.109	22.463	-43.742	-42.251	-47.293	-86.306	-146.326
Leegboeken artikel 18.07	183	-21.200	-32.000	-24.459	-5.041	-10.900	6.240	8.384	8.572	7.367	6.237	3.760	4.021	-548	-548
NSP Utrecht: kostenstijging	-63.200	-21.200	-32.000	-24.459	-5.041	-10.900	6.240	8.384	8.572	7.367	6.237	3.760	4.021	-548	-548
PHS DSSU: gevolggkosten	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500	-29.500
PHS Rijnswijk-Delft Zuid	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900	-85.900
Prijzbijselling 2015	89.781	8.918	9.001	7.552	7.709	7.028	5.540	6.240	8.384	8.572	7.367	6.237	3.760	4.021	-548
Saldo meer- en tegenvallers	7.363	1.107	-362	6.618	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389
Topsector Logistiek 2016	-7.863	-434	-434	-4.558	-1.509	-973	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389
Verkenningkosten ZuidasDok	-9.234	-434	-434	-4.558	-1.509	-973	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389	-389
Vrijval aanlegprojecten Spoorwegen	51.416	-5.500	4.114	3.249	8.216	16.302	1.320	1.108	19.784	-5.000	-4.234	-5.000	-4.234	-5.000	-4.234
Vrijval Actieplan Groei op het Spoor	16.464	11.300	2.582	2.582	78.756	72.635	70.276	55.143	29.207	15.707	-41.683	-22.142	-28.759	-76.505	-371.922
Mutaties Miljoenennota 2016	-13.366	9.125	78.756	116.542	72.635	70.276	55.143	29.207	15.707	15.707	-41.683	-22.142	-28.759	-76.505	-371.922
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte	22.276	18.037	76.230	101.916	77.966	77.311	92.400	65.544	56.732	65.793	65.793	64.397	56.920	57.181	73.069
NSP Breda	-13.405	-5.119	-8.286	-5.119	-8.286	-5.119	-8.286	-5.119	-8.286	-5.119	-8.286	-5.119	-8.286	-5.119	-8.286
Saldo 2015 Spoorwegen	0	53.733	53.733	53.733	53.733	53.733	53.733	53.733	53.733	53.733	53.733	53.733	53.733	53.733	53.733
Vaestelling BOV-subsidie 2014	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090	35.090
OV Terminal Utrecht	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486	1.486
Mutaties Najaarsnota 2015	-22.276	45.447	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte	0	63.484	76.230	101.916	77.966	77.311	92.400	65.544	56.732	65.793	65.793	64.397	56.920	57.181	73.069
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Spoorwegen	2.387.881	2.464.491	2.238.605	2.207.053	1.933.701	1.790.138	1.469.657	1.955.403	1.618.478	1.783.930	1.787.309	1.853.443	1.906.176	2.008.502	2.008.502
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2015 Spoorwegen	2.541.847	2.460.694	2.236.793	2.205.903	1.983.625	1.789.362	1.469.591	1.959.357	1.664.232	1.783.884	1.790.613	1.875.697	1.909.380	2.014.118	2.014.118
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Spoorwegen	2.261.343	2.447.262	2.229.189	2.140.946	2.036.028	1.785.607	2.375.726	1.636.846	1.696.224	1.804.548	1.956.819	1.801.707	1.873.433	1.687.958	1.687.958
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2015 Spoorwegen	2.056.096	2.713.749	2.239.980	2.140.946	2.036.028	1.785.607	2.375.726	1.636.846	1.696.224	1.804.548	1.956.819	1.801.707	1.873.433	1.687.958	1.687.958
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 13.09 Ontvangsten spoorw.	232.720	177.161	193.583	192.830	204.490	202.884	207.661	210.507	213.240	215.862	215.862	215.862	215.862	177.953	177.953
Mutaties voorjaarsnota 2015	36.170	-3.250	-3.250	-3.250	47.550	47.550	-3.250	-3.250	-3.250	47.550	-3.250	0	19.050	0	0

Artikel 13 Spoorwegen	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.09															
Ontvangsten spoorw.		268.890	173.911	190.333	189.580	252.040	199.634	204.431	207.267	260.790	212.612	177.953	197.003	177.953	177.953
Decentralisatie Limburg	72.000			6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Prijbijstelling 2015	18.542	466	668	918	1.159	1.379	1.596	1.811	2.007	2.201	1.920	1.144	1.091	1.091	1.091
Kasschuiven binnen Spoorwegen	0	-66.478	125.217	-9.689	-8.460	-57.119	-6.159	-6.007	-4.017	-54.722	-21.295	126.779	-19.050		
Mutaties Miljoenennota 2016		-65.012	125.885	-2.771	-1.301	-49.740	1.437	1.804	3.990	-46.521	-13.375	133.923	-11.959	7.091	7.091
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 13.09 Ontvangsten spoorw.		203.878	299.796	187.562	188.279	202.300	201.071	206.235	211.247	214.269	199.237	311.876	185.044	185.044	185.044
Afrekeningen diverse projecten	1.368	1.368													
Kleine functiewijzigingen: EU subsidie	499	499													
Saldo 2015 Spoorwegen	0	1.045	-1.045												
Vaastelling BOV-subsidie 2014	35.090	35.090													
Mutaties Najaarsnota 2015		38.002	-1.045	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 13.09		241.880	298.751	187.562	188.279	202.300	201.071	206.235	211.247	214.269	199.237	311.876	185.044	185.044	185.044
Ontvangsten spoorw.															

Artikel 14 Regionaal, Lokale infrastructuur

Artikel 14 Regionaal/lokale infrastructuur	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 14.01 Grote reg./lok.proj.		118.082	107.330	198.914	211.842	113.400	168.629	73.269	135.853	120.885	10.228	43.935	74.529	99.201	132.200
Mutaties voorjaarsnota 2015		-14.001	-1.116	-422	-264	-198	-198	0	0	0	0	0	0	0	-2.412
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 14.01 Grote reg./lok.proj.		104.081	106.214	198.492	211.578	113.202	168.431	73.269	135.853	120.885	10.228	43.935	74.529	99.201	129.788
BDU Zwolle-Enschede	-238	-238													
Decentralisatie EDU; Maaslijn	-30.250	-1.314	-7.234	-7.234	-7.234	-7.234	-7.234								
Decentralisatie EDU; Zwolle-Enschede	-88.957	-6.289	-13.489	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289
Envoudig Beter	-1.283	-1.283													
Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)	-1.576	-281	-286	-267	-149	-123	-57	-87	-87	-78	-7	-30	-50	-71	-90
Kaaschuiven binnen Regionale/lokale infrastructuur	1	-15.698	21.050	-19.451	-28.424	63.900	-9.376	-12.000							
Kaaschuiven tussen modaliteiten	0	37.660	14.083	-216	-946	-24.381				-19.000				-7.200	
Leegboeken artikel 18.07	43	28	3	3	3	3	3								
Onderhoudskosten Maaslijn en Zwolle-Enschede	-25.900	610													
Ophelven negatieve ontvangst	610	702	1.309	1.240	336	89	-106	-106	839	839	839	839	839	839	839
Prijzbijselling 2015	10.823	0	39.000			-44.000	-20.000	25.000							
Raming infrastructuurfonds	0	1.080													
Reservering Landzijdige Bereikbaarheid Eindhoven Airport	-25.000								-17.000	-8.000					
Topsector Logistiek 2016	-1.877		-104	-1.088	-360	-232	-93								
Mutaties Miljoenennota 2016		23.064	26.945	-1.452	-42.277	-18.046	-43.023	4.173	-24.912	-34.903	-7.832	-7.855	-7.875	-21.996	-7.915
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 14.01 Grote reg./lok.proj.		127.145	133.159	197.040	169.301	95.156	125.408	77.442	110.941	85.982	2.396	36.080	66.654	77.205	121.873
Naar BCF: A12/A20 Paralleelstructuur Gouwe	-5.009														
Saldo 2015 Regionaal, lokale infrastructuur	0	7.031													
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 14.01 Grote reg./lok.proj.		129.167	126.128	197.040	169.301	95.156	125.408	77.442	110.941	85.982	2.396	36.080	66.654	77.205	121.873
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 14.02 Reg.Mob.fonds.		0	0	0	0	0	9.076	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 14.02 Reg.Mob.fonds.		0	0	0	0	0	9.076	0	0	0	0	0	0	0	0
Prijzbijselling 2015	35						35								
Mutaties Miljoenennota 2016	0	0	0	0	0	0	35	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 14.02 Reg.Mob.fonds.	0	0	0	0	0	0	9.111	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 14.02 Reg.Mob.fonds.		0	0	0	0	0	9.111	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 14.03 RSP/ZZL		63.365	166.605	149.462	129.852	135.018	40.807	9.249	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015	14.868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 14.03 RSP/ZZL	78.233	166.605	149.462	129.852	135.018	135.018	40.807	9.249	0	0	0	0	0	0	0
Kaaschuiven binnen Regionale/lokale infrastructuur	-1	15.698	-21.050	19.451	28.424	-63.900	9.376	12.000							
N33 Assen-Zuidbroek: RSP budget	2.413	-13.990													
Prijzbijselling 2015	6		58	72	617	715									
RSP 2015 Provinciefonds en Gemeentefonds	-64.560	-64.560													
RSP 2015 ETW compensatiefonds	-2.850	-2.850													
Mutaties Miljoenennota 2016		-65.396	-21.050	19.509	28.496	-63.283	10.091	12.945	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 14.03 RSP/ZZL		12.837	145.555	168.971	158.348	71.735	50.898	22.194	0	0	0	0	0	0	0
Groningen-Leuwarden	-666	-666	-10.791												
Prijzbijselling 2015	-37.411	5.864													
Saldo 2015 Regionaal, lokale infrastructuur	0	-5.864													
Mutaties Najaarsnota 2015	-6.530	-6.530	-10.791	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 14.03 RSP/ZZL	6.307	125.465	158.180	158.348	71.735	50.898	22.194								
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Reg./Lok.infra.		181.447	273.955	348.376	341.694	248.418	218.512	82.518	135.853	120.885	10.228	43.935	74.529	99.201	132.200
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2015 Reg./Lok.infra.		182.314	272.819	347.954	341.430	248.220	218.314	82.518	135.853	120.885	10.228	43.935	74.529	99.201	129.788
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Reg./Lok.infra.		139.982	278.714	366.011	327.649	166.891	185.417	99.636	110.941	85.982	2.396	36.080	66.654	77.205	121.873

Artikel 14 Regionaal/lokale infrastructuur	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2015 Reg./Lok.infra.	135.474	251.593	355.220	327.649	166.891	185.417	99.636	110.941	85.982	2.396	36.080	66.654	77.205	121.873
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 14.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015	-610	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 14.09 Ontvangsten Reg./lok.infra	-610	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ophelven negatieve ontvangst	610	610	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016	610	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 14.09 Ontvangsten Reg./lok.infra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 14.09 Reg./lok.infra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 15 Hoofdvaarwegen

Artikel 15 Hoofdvaarwegennet	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 15.01 Verkeersgmt.	7.516	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380
Mutaties voorjaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 15.01 Verkeersgmt.	7.516	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380	8.380
Prijsbijstelling 2015	445	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Mutaties Miljoenennota 2016	29	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 15.01 Verkeersgmt.	7.545	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412
Mutaties Najaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 15.01 Verkeersgmt.	7.545	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412	8.412
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 15.02 Beheer, onderh.& verw.	394.852	347.047	254.561	233.719	199.971	214.772	233.454	233.156	217.469	254.775	225.369	225.354	220.221	250.499
Mutaties voorjaarsnota 2015	205.939	1.140	1.140	1.140	1.140	570	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 15.02 Beheer, onderh.& verw.	415.391	348.187	255.721	234.859	201.111	215.342	233.454	233.156	217.469	254.775	225.369	225.354	220.221	250.499
Cyber Security	0	16.600	8.300	8.300	8.300	21.000	0	0	0	0	0	0	0	-45.900
DBFM conversie Keerluis Limmel	-4.582	-162	-268	-372	-372	-372	-372	-372	-372	-372	-372	-372	-372	-372
Kaschuif Beheer en Onderhoud Hoofdvaarwegennet	0	56.748	57.002	57.002	62.187	56.109	-37.608	-37.308	-12.869	-31.308	-31.308	-31.308	-26.623	-21.714
Kaschuiven binnen Hoofdvaarwegennet	0	-25.586	24.822	24.800	2.000	10.000	-41.680	-17.410	0	0	0	0	-2.200	-15.000
Omzetting kerntaken	-12.250	-435	-815	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Prijsbijstelling 2015	14.550	1.493	1.079	1.016	781	864	-3	1.185	1.101	1.243	1.130	1.130	1.095	985
SAR	26.800	4.000	7.500	7.500	6.800	6.800	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitvoeringsbesluit Eemshaven-Noordzee	12.016	3.016	4.000	4.000	3.000	2.000	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitvoeringsbesluit Maasroute fase 2 (verbreding Julianakanaal)	2.211	201	201	201	201	201	201	201	201	201	201	201	201	201
Verdeling reservering Vervanging en Renovatie	480.001	93.147	73.597	67.802	41.379	63.228	63.211	63.211	63.211	63.211	63.211	63.211	59.321	60.212
Mutaties Miljoenennota 2016	0	411.846	356.103	328.006	274.708	283.144	194.361	241.630	267.748	286.750	257.231	257.216	248.643	230.911
Saldo 2015 Hoofdvaarwegennet	5.074	-5.074	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015	5.074	-5.074	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 15.02 Beheer, onderh.& verw.	416.920	406.273	356.103	328.006	274.708	283.144	194.361	241.630	267.748	286.750	257.231	257.216	248.643	230.911
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 15.03 Aanleg	251.126	165.212	197.165	163.631	193.027	55.501	309.918	209.457	235.378	99.489	306.882	399.141	391.494	0
Mutaties voorjaarsnota 2015	-7.725	21.023	-3.869	72.769	74.326	-174	400	6.000	3.500	2.000	500	0	0	21.038
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 15.03 Aanleg	243.401	177.235	193.296	236.400	267.353	55.327	310.318	215.457	238.878	101.489	307.382	399.141	391.494	21.038
ACCeas (e-navigation)	157	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Basis ICT	0	-2.900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.329
Capaciteit Volkeraksluizen: vrijval	-2.000	-2.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45.900
Cyber security	0	-21.000	-8.300	-2.631	-2.631	0	0	0	0	0	0	0	0	-3.000
DBFM conversie Keerluis Limmel	-44.380	-6.716	-3.387	-2.631	-2.631	0	0	0	0	0	0	0	0	1.123
Eemshaven-Noordzee: vrijval areaagroi	-12.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.399
Eenvoudig Beter	0	-1.123	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16.654
Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)	0	-2.111	-186	-145	-112	-32	-230	-170	-195	-167	-270	-315	-386	21.714
Inpassen minregel 2015	0	-16.654	-56.748	-57.002	-62.187	-56.109	37.608	37.308	12.869	31.308	31.308	31.308	26.623	18.956
Kaschuif B&O Hoofdvaarwegennet	0	-29.269	-28.802	-32.515	-15.864	-10.000	41.690	17.410	0	1.727	0	0	36.100	0
Kaschuiven binnen Hoofdvaarwegennet	0	70.000	80.000	98.000	80.000	150.000	-170.000	-130.000	-135.000	0	0	0	0	0
Kaschuiven tussen modaliteiten	0	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Legboeken artikel 18.07	0	24	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	-39
Maasroute: aanbestedingsmeeveller Keerluis Limmel	-13.750	402	629	467	707	210	1.028	-110	-76	10.708	613	737	898	-13.750
Prijsbijstelling 2015	17.121	887	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21
Quick Wins Binnenhavens: meevallers	-15.000	4.256	2.100	-395	4.916	-21.000	15.000	0	0	0	0	0	0	-15.000
Raming infrastructuurfonds	0	4.200	-2.150	-395	4.916	-21.000	15.000	0	0	0	0	0	0	0
Saldo mee- en tegenvallers	10.827	4.200	-2.150	-395	4.916	-21.000	15.000	0	0	0	0	0	0	1.643
Topsector Logistiek 2016	0	-91	-3.016	-4.000	-3.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-423
Uitvoeringsbesluit Eemshaven-Noordzee	-12.016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-3.500
Uitvoeringsbesluit Maasroute fase 2 (verbreding Julianakanaal)	-2.433	-1.304	-2.446	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Omzetting kerntaken	-42.250	-36.009	-4.356	-2.234	-100.441	78.290	-76.605	-79.263	-126.103	39.975	24.950	25.029	61.225	77.027
Mutaties Miljoenennota 2016	4.891	-36.009	-4.356	-2.234	-100.441	78.290	-76.605	-79.263	-126.103	39.975	24.950	25.029	61.225	77.027
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 15.03 Aanleg	248.292	141.226	188.940	234.166	166.912	133.617	231.713	136.194	112.775	141.364	332.332	424.170	452.719	98.065
Lekkanaal/Het Klooster: Bijdrage RCE	-200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 15 Hoofdvraagwagennet	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Saldo 2015 Hoofdvraagwagennet	0	-31.135	31.135												
Van OCW: Nieuwe Hollandse Waterlinie	200	200													
Versnelde ontvangst ZTY: Provincie Noord-Holland	60	60													
Mutaties Najaarsnota 2015		-31.075	31.135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 15.03		217.217	172.361	188.940	234.166	166.912	133.617	231.713	136.194	112.775	141.364	332.332	424.170	452.719	98.065
Aanleg															
Ontwerpbelegging 2015 artikelonderdeel 15.04 GIV/PPS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 15.04 GIV/PPS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DBFM conversie Keersluis Limmel	43.101	4.233	6.184	3.619	7.844	2.262	2.229	2.196	2.164	2.132	2.107	2.077	2.047	2.018	1.989
Mutaties Miljoenennota 2016		4.233	6.184	3.619	7.844	2.262	2.229	2.196	2.164	2.132	2.107	2.077	2.047	2.018	1.989
Stand ontwerpbelegging 2016 artikelonderdeel 15.04 GIV/PPS		4.233	6.184	3.619	7.844	2.262	2.229	2.196	2.164	2.132	2.107	2.077	2.047	2.018	1.989
Saldo 2015 Hoofdvraagwagennet	0	-3.533	3.533												
Mutaties Najaarsnota 2015		-3.533	3.533	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 15.04 GIV/PPS		700	9.717	3.619	7.844	2.262	2.229	2.196	2.164	2.132	2.107	2.077	2.047	2.018	1.989
Ontwerpbelegging 2015 artikelonderdeel 15.06 Netwerk HVWN		246.589	244.533	242.728	241.145	240.999	241.087	243.061	243.298	243.400	243.925	244.179	244.172	244.192	243.390
Mutaties voorjaarsnota 2015	400	6.000	6.000	3.500	2.000	500	0	-400	-6.000	-3.500	-2.000	-500	0	0	0
Stand eerste suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 15.06 Netwerk HVWN		246.989	250.533	246.228	243.145	241.499	241.087	242.661	237.298	239.900	241.925	243.679	244.172	244.192	243.390
Basis ICT	5.000	2.100	2.900												
Looijstelling 2015	9.891	722	716	709	704	703	704	705	704	704	704	705	705	703	703
Omzetting kerntaken	54.500	1.739	1.739	3.261	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
P-direct Optimaal Verbinden	-2.890	-230	-230	-230	-230	-230	-230	-230	-230	-230	-230	-230	-230	-230	-230
Prijzjestelling 2015	3.708	268	266	265	263	263	263	265	265	265	265	265	265	265	265
SAP centralisatiebeheer	-15.625	-15.625	-15.625	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250
Verdeling Netwerkovervrijende Kosten	482.546	46.279	40.758	36.784	35.447	35.414	35.514	35.514	35.737	35.765	36.139	36.312	36.306	36.350	35.741
Mutaties Miljoenennota 2016		3.090	51.045	43.513	40.771	39.433	39.504	39.504	39.726	39.754	40.128	40.302	40.296	40.338	39.729
Stand ontwerpbelegging 2016 artikelonderdeel 15.06 Netwerk HVWN		250.079	301.578	289.741	283.916	280.932	280.488	282.165	277.024	279.654	282.053	283.981	284.468	284.530	283.119
Van HXII: CAO akkoord	1.427	1.427													
Mutaties Najaarsnota 2015		1.427	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 15.06 Netwerk HVWN		251.506	301.578	289.741	283.916	280.932	280.488	282.165	277.024	279.654	282.053	283.981	284.468	284.530	283.119
Ontwerpbelegging 2015 artikelonderdeel 15.07 Investeringsruimte HVWN		-16.655	-14.336	-10.008	-8.285	-11.442	-7.799	-15.555	-7.816	-7.799	60.494	31.196	8.179	63.078	84.296
Mutaties voorjaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-21.038
Stand eerste suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 15.07 Investeringsruimte HVWN		-16.655	-14.336	-10.008	-8.285	-11.442	-7.799	-15.555	-7.816	-7.799	60.494	31.196	8.179	63.078	63.258
ACCbase (e-navigation)	-157	-157													
Capaciteit Volkeraksluizen: vrijval	2.000	2.000													
Eemshaven-Noordzee: vrijval areaalgroei	12.000														
Eenvoudig Beter	-1.123														
Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)	-2.556														
Inpassen miniregel 2015	0	16.654													
Kasschuiven binnen Hoofdvraagwagennet	39	6.414													
Leegboeken artikel 18.07	39														
Leegboeken restant artikel 18.12	673														
Maasroute: aanbestedingsmeevaller Keersluis Limmel	13.750														
Prijzjestelling 2015	-14.739														
Quick Wins Binnenhavens: meevallers	15.000														
Saldo mee- en tegenvallers	-10.827	-4.256	-4.200	2.150	395	-4.916									
SAR	-26.800	-4.000	-1.000	-7.500	-6.800										
Topsector Logistiek 2016	-1.643	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.643
Uitvoeringsbesluit Maasroute fase 2 (verbreding Julianakanaal)	222														
Mutaties Miljoenennota 2016		16.655	0	0	0	-1	0	0	0	0	-12.653	2.282	2.158	-33.868	11.266
Stand ontwerpbelegging 2016 artikelonderdeel 15.07 Investeringsruimte HVWN		0	-14.336	-10.008	-8.285	-11.443	-7.799	-15.555	-7.816	-7.799	47.841	33.478	10.337	29.210	74.524
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 15.07 Investeringsruimte HVWN		0	-14.336	-10.008	-8.285	-11.443	-7.799	-15.555	-7.816	-7.799	47.841	33.478	10.337	29.210	74.524

Artikel 15 Hoofdvraagwennet	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 HVWN		883.428	741.836	682.846	638.590	630.935	511.941	779.258	686.475	696.818	667.063	816.006	885.226	927.365	586.565
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2015 HVWN		896.642	769.989	683.617	714.499	706.901	512.337	779.258	686.475	696.818	667.063	816.006	885.226	927.365	586.565
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 HVWN		921.995	854.411	836.807	854.059	721.783	700.091	703.292	657.608	662.922	768.527	917.511	986.650	1.025.532	687.020
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2015 HVWN		893.888	884.005	836.807	854.059	721.783	700.091	703.292	657.608	662.922	768.527	917.511	986.650	1.025.532	687.020
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 15.09 Ontvangsten HVWN		26.980	15.415	14.510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		187.056	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 15.09		214.036	15.415	14.510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten HVWN		0	17.205	2.380	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaschrijven binnen Hoofdvraagwennet		- 19.585	17.205	2.380	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		- 19.585	17.205	2.380	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 15.09 Ontvangsten HVWN		194.451	32.620	16.890	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lekkanaal/Het Klooster: Bijdrage RCE		- 200													
Saldo 2015 Hoofdvraagwennet		0	15.918												
Versnelde ontvangst ZTY: Provincie Noord-Holland		60													
Mutaties Najaarsnota 2015		15.778	- 15.918	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 15.09 HVWN		210.229	16.702	16.890	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 17 Megaprojecten verkeer en vervoer

Artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 17.01 W'scheldetunnel		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.01 W'scheldetunnel		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 17.01 W'scheldetunnel		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.01 W'scheldetunnel		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 17.02 Betuweroute		5.055	5.055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		3.910	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.02 Betuweroute		8.965	5.055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Betuweroute; afrekening Prorail 2014	423	423													
Kaaschuiven binnen Spoorwegen	0	- 57.49	2.083	2.083	2.083	2.083	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		- 5.326	2.083	2.083	2.083	2.083	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 17.02 Betuweroute		3.639	4.555	2.083	2.083	2.083	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2015 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	0	- 2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		- 2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.02 Betuweroute		1.139	7.055	2.083	2.083	2.083	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 17.03 HSL		614	765	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		9.819	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.03 HSL		10.433	790	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HSL-Zuid; diverse ontvangsten	75	75													
HSL-Zuid; geluidsproblematiek	79.800	16.970	6.460	11.670	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.500
Kaaschuiven binnen Spoorwegen	0	- 6.300	13.770	14.030	19.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.000	- 4.500
Van HSL naar Prorail; diverse werkzaamheden	- 1.110	- 273	- 837	25.700	23.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		10.472	19.393	25.700	23.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 17.03 HSL		20.905	20.183	25.700	23.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2015 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	0	- 19.538	19.538	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Van HSL naar Prorail; onderzoek betonkwaliteit	- 454	- 454													
Mutaties Najaarsnota 2015		- 19.992	19.538	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.03 HSL		913	39.721	25.700	23.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 17.06 PMR		3.482	3.573	3.529	3.533	476	485	2.851	2.831	2.831	2.836	2.836	2.836	2.886	73.821
Mutaties voorjaarsnota 2015		1.145	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.06 PMR		4.627	3.573	3.529	3.533	476	485	2.831	2.831	2.831	2.836	2.836	2.836	2.836	73.821
Prijstijelling 2015	2.069	101	81	81	73	44	1	48	48	48	48	48	48	48	1.352
Kaaschuiven binnen Hoofdvaarwegennet	0	1.020	1.010	1.010	610	2.149	1	48	48	48	48	48	48	48	- 5.799
Mutaties Miljoenennota 2016		1.121	1.091	1.091	683	2.193	1	48	48	48	48	48	48	48	- 4.447
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 17.06 PMR		5.748	4.604	4.620	4.216	2.669	486	2.879	2.879	2.879	2.884	2.884	2.884	2.884	69.374
Saldo 2015 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	0	1.762	- 1.762	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		7.510	2.842	4.620	4.216	2.669	486	2.879	2.879	2.879	2.884	2.884	2.884	2.884	69.374
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.06 PMR		40.000	30.000	221.162	242.153	230.473	274.148	323.000	307.000	247.000	185.000	150.000	125.000	100.000	70.000
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 17.07 ERTMS Landelijke invoer		20.628	- 2.412	- 2.412	- 2.412	- 2.412	- 2.412	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		60.628	27.588	218.750	239.741	228.061	271.736	323.000	307.000	247.000	185.000	150.000	125.000	100.000	70.000
Prijstijelling 2015	9.797	331	331	331	331	331	331	331	331	331	331	331	331	331	4.301
Kaaschuiven binnen Spoorwegen	1	- 25.000	13.750	- 174.412	- 182.153	- 115.473	- 75.148	- 107.000	9.000	72.000	64.000	70.000	60.000	55.000	335.437
Mutaties Miljoenennota 2016		- 25.000	13.750	- 174.081	- 182.153	- 115.473	- 75.148	- 107.000	9.000	72.864	64.000	70.000	64.301	59.301	335.437
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 17.07 ERTMS Landelijke invoer		35.628	41.338	44.669	57.588	112.588	196.588	216.000	316.000	319.864	249.000	220.000	189.301	159.301	405.437
Saldo 2015 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	0	- 12.663	12.663	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		- 12.663	12.663	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.07 ERTMS Landelijke invoer		22.965	54.001	44.669	57.588	112.588	196.588	216.000	316.000	319.864	249.000	220.000	189.301	159.301	405.437

Artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 17.08 ZuidasDok															
Mutaties voorjaarsnota 2015	94.589	125.645	116.856	105.251	96.426	155.694	179.710	181.324	119.310	87.634	53.312	34.358	20.332	28.652	
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.08 ZuidasDok	7.417	31.633	- 552	0	0	0	0	0	2.548	7.277	0	59.400	0	0	
Prijsbijstelling 2015	102.006	157.278	116.304	105.251	96.426	155.694	179.710	181.324	121.858	94.911	53.312	93.758	20.332	28.652	
Kaaschuiven binnen Hoofdwegennet	334	109	338	437	625	730	681	588	488	461	319	44	330	94	
Planstudiekosten ZuidasDok	0	- 15.071	- 129.104	- 31.649	8.339	66.511	34.317	- 2.368	- 25.579	7.897	25.138	29.960	- 29.778	65.579	
Verkenningkosten ZuidasDok	3.334		3.334												
Mutaties Miljoenennota 2016	10.464								5.600	4.864					
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 17.08 ZuidasDok	- 14.737	- 128.995	- 27.977	8.716	67.136	35.047	- 1.687	- 24.981	13.995	30.463	30.279	- 29.734	65.909	- 4.098	
Saldo 2015 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	87.269	28.283	88.327	114.027	163.562	190.741	178.023	156.343	135.853	125.374	83.591	64.024	86.241	24.554	
Mutaties Najaarsnota 2015	- 3.742	3.742	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.08 ZuidasDok	83.527	32.025	88.327	114.027	163.562	190.741	178.023	156.343	135.853	125.374	83.591	64.024	86.241	24.554	
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Mega VenV	143.740	164.978	341.547	350.937	327.375	430.327	505.541	491.155	369.141	275.470	206.148	162.194	123.188	172.473	
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2015 Mega VenV	186.659	194.224	338.583	348.525	324.963	427.915	505.541	491.155	371.689	282.747	206.148	221.594	123.188	172.473	
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Mega VenV	153.189	98.963	185.399	200.914	280.902	387.815	396.902	475.222	458.596	377.258	306.475	256.209	248.426	489.365	
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2015 Mega VenV	116.054	135.644	185.399	200.914	280.902	387.815	396.902	475.222	458.596	377.258	306.475	256.209	248.426	489.365	
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 17.09 Ontvangsten Mega VenV															
Mutaties voorjaarsnota 2015	40.347	24.877	35.279	32.363	55.924	59.919	75.886	44.700	25.875	12.401	8.641	6.230	0	0	
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.09 Ontvangsten Mega VenV	5.932	31.668	- 952	0	0	0	0	0	2.948	7.277	0	59.400	0	0	
Betweroort: afrekening Prorail 2014	423														
HSL-Zuid: diverse ontvangsten	75	75													
Prijsbijstelling 2015	1.697	122	85	109	232	259	247	150	124	115	80	33	91	24	
Kaaschuiven binnen Hoofdwegennet	0	- 13.510	- 16.120	- 3.919	4.525	7.309	- 11.830	- 5.699	4.070	10.383	12.212	- 4.615	23.683	6.204	
Mutaties Miljoenennota 2016	- 12.890	- 16.094	- 12.608	- 3.810	4.757	7.568	- 11.583	- 5.549	4.194	10.498	12.292	- 4.582	23.774	6.228	
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 17.09 Ontvangsten Mega VenV	33.389	40.441	22.119	28.553	60.681	67.487	64.303	39.151	32.617	30.176	20.933	61.048	23.774	6.228	
Mutaties Najaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 17.09 Mega VenV	33.389	40.441	22.119	28.553	60.681	67.487	64.303	39.151	32.617	30.176	20.933	61.048	23.774	6.228	

Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten

Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.01 Saldo afgesl.rekg.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.01 Saldo afgesl.rekg.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.01 Saldo afgesl.rekg.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.01 Saldo afgesl.rekg.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.02 Beter Benutten		49.872	124.723	124.723	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		-42.450	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.02 Beter Benutten		7.422	124.723	124.723	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beter Benutten MiniFin(BCF)	-153	-153													
Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)	-229		-127	-102											
Kasschuiven binnen Hoofdwegenmet	0	-6.835	3.835	3.000											
Mutaties Miljoenennota 2016		-6.988	3.708	2.898	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.02 Beter Benutten		434	128.431	127.621	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beter Benutten: Bijdrage aan RWS (NDV)	-284	-284													
Naar GF: Beter Benutten-congres Econm	-70	-70													
Naar PF: Beter Benutten-Fietselweek	-75	-75													
Mutaties Najaarsnota 2015		-429	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.02 Beter Benutten		5	128.431	127.621	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.03 Internod. verv.		852	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		6.047	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.03 Internod. verv.		6.899	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasschuiven binnen Spoorwegen	0	-3.045	3.045												
Mutaties Miljoenennota 2016		-3.045	3.045	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.03 Internod. verv.		3.854	3.045	3.045	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2015: Overige uitgaven	0	-2.500	2.500												
Mutaties Najaarsnota 2015		-2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.03 Internod. verv.		1.354	5.545	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.04 Geb. aanpak		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		19.09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.04 Geb. aanpak		19.09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		1.909	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.04 Geb. aanpak		1.909	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.04 Geb. aanpak		1.909	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.05 Railinfrabeh.		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.05 Railinfrabeh.		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Correctie afrondingsverschillen	-1	-1													
Mutaties Miljoenennota 2016		-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.05 Railinfrabeh.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.05 Railinfrabeh.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.06 Ext. veiligheid		1.995	2.005	1.996	1.000	865	763	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2015		3.249	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.06															
Ext. veiligheid		5.244	2.005	1.996	1.000	865	763	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.06 Ext. veiligheid		5.244	2.005	1.996	1.000	865	763	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2015 Overige uitgaven	0	-3.125	3.125												
Mutaties Najaarsnota 2015		-3.125	3.125	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.06		2.119	5.130	1.996	1.000	865	763	0	0	0	0	0	0	0	0
Ext. veiligheid		42	42	42	42	36	36	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		306	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.07		348	42	42	42	36	36	0	0	0	0	0	0	0	0
Mob. onafh. Kennis/Exp.		-546	-42	-42	-42	-36	-36	0	0	0	0	0	0	0	0
Leegboeken restant artikel 18.07		-348	-42	-42	-42	-36	-36	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.07 Mob. onafh. Kennis/Exp.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.07		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mob. onafh. Kennis/Exp.		219.841	203.381	180.482	156.248	153.727	153.722	154.174	154.964	155.077	147.911	148.604	148.579	148.788	146.320
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.08 Netwerkovert.kosten		1.866	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mutaties Najaarsnota 2015		221.707	203.481	180.582	156.348	153.827	153.822	154.274	155.064	155.177	148.011	148.704	148.679	148.858	146.420
Netwerkovert.kosten		-51.739	-3.807	-3.806	-3.806	-3.924	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044
Herverdeling eenheidsbijz. kantoren		2.001	751												
Klimaat- en energiedoelen		6.408	650	492	442	425	425	426	426	426	426	426	426	426	426
Loonbijstelling 2015		-821													
P-direkt Optimaal Verbinden		2.357	209	192	164	160	160	161	162	161	162	162	162	163	161
Prijzibilijstelling 2015		224													
Van EZ: MER kavels III en IV in Borssele		-2.008.981	-200.918	-177.231	-153.137	-150.387	-150.256	-150.654	-151.447	-151.559	-144.555	-145.248	-145.223	-145.403	-142.963
Verdeling Netwerkovertsligende Kosten		-1.229	-45	-215	-11	-101	-107	-163	-161	-161	-161	-161	-161	-161	-161
Vordering moederdepartement		1.367	-203.481	-180.582	-156.348	-153.827	-153.822	-154.274	-155.064	-155.177	-148.011	-148.704	-148.679	-148.858	-146.420
Mutaties Miljoenennota 2016		223.074	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.08 Netwerkovert.kosten		200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Van EZ: adviezen RCR projecten		112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Van EZ: uitvoering RCR projecten		60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Van EZ: advieskosten EEZ zones		190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190
Van EZ: inpassingsplan RCR gaswinning Oppenhuizen		118	118	118	118	118	118	118	118	118	118	118	118	118	118
Van EZ: meerwerk ecologie (externe kosten)		500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Van HXII: klimaat- en energiedoelen		1.343	1.343	1.343	1.343	1.343	1.343	1.343	1.343	1.343	1.343	1.343	1.343	1.343	1.343
Van HXII: CAO akkoord		7.609	7.609	7.609	7.609	7.609	7.609	7.609	7.609	7.609	7.609	7.609	7.609	7.609	7.609
Van HXII: tariefverlaging RVB		10.332	10.332	10.332	10.332	10.332	10.332	10.332	10.332	10.332	10.332	10.332	10.332	10.332	10.332
Mutaties Najaarsnota 2015		233.406	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.08		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netwerkovert.kosten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.11 Investeringsruimte		0	0	0	0	0	0	-1	0	0	-1	-1	0	0	-1
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.11		0	0	0	0	0	0	-1	0	0	-1	-1	0	0	-1
Investeringsruimte		4	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1
Correctie afrondingsverschillen		0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.11 Invest.ruimte		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.11		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Invest.ruimte		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.12 Nader toe te wijzen B&O&V		0	0	0	0	0	0	266.061	406.554	406.554	406.439	406.439	406.439	386.096	439.259
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.12 Nader toe te wijzen B&O&V		0	0	0	0	0	0	266.061	406.554	406.554	406.439	406.439	406.439	386.096	439.259
Basis ICT		-34.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-4.670	-30.130

Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Correctie afrondingsverschillen	- 2														
Leegboeken restant artikel 18.12	- 2.690							- 266.061	- 406.553	- 406.553	- 406.439	- 406.439	- 406.439	- 381.426	- 2.690
Verdeling reservering Vervangings en Renovatie	- 3.086.349							- 266.061	- 406.554	- 406.554	- 406.439	- 406.439	- 406.439	- 386.096	- 406.439
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.12 Nader toe te wijzen B&O&V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.12 Nader toe te wijzen B&O&V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.13 Tol gefinanc.uitgaven	- 443	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prijbsijstelling 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.13 Tol gefinanc.uitgaven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.13 Tol gefinanc.uitgaven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Raming Infrastructuurfonds	- 300.000														
Kasschuif bv rijksbrede beeld	0		- 40.000	40.000											
Mutaties Miljoenennota 2016		0	- 40.000	40.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling	0	0	- 40.000	40.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Overige uitg.en ontv.	272.602	330.151	307.243	157.290	172.862	172.969	172.882	374.576	515.860	536.104	528.822	529.515	529.491	509.327	560.051
Totaal uitgaven stand eerste supplementaire begroting 2015 Overige uitg.en ontv.	248.530	330.251	307.343	157.390	173.069	173.069	172.962	374.676	515.960	536.204	528.922	529.615	529.591	509.427	560.151
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Overige uitg.en ontv.	234.515	93.481	169.617	1.000	19.116	19.116	19.014	- 45.748	- 45.748	- 25.541	- 25.541	- 25.541	- 25.541	- 125.541	- 125.541
Totaal uitgaven stand tweede supplementaire begroting 2015 Overige uitg.en ontv.	238.793	99.106	169.617	1.000	19.116	19.116	19.014	- 45.748	- 45.748	- 25.541	- 25.541	- 25.541	- 25.541	- 125.541	- 125.541
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prijbsijstelling 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval	- 443	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Overige uitg.en ontv.	272.602	330.151	307.243	157.290	172.862	172.969	172.882	374.576	515.860	536.104	528.822	529.515	529.491	509.327	560.051
Totaal uitgaven stand eerste supplementaire begroting 2015 Overige uitg.en ontv.	248.530	330.251	307.343	157.390	173.069	173.069	172.962	374.676	515.960	536.204	528.922	529.615	529.591	509.427	560.151
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Overige uitg.en ontv.	234.515	93.481	169.617	1.000	19.116	19.116	19.014	- 45.748	- 45.748	- 25.541	- 25.541	- 25.541	- 25.541	- 125.541	- 125.541
Totaal uitgaven stand tweede supplementaire begroting 2015 Overige uitg.en ontv.	238.793	99.106	169.617	1.000	19.116	19.116	19.014	- 45.748	- 45.748	- 25.541	- 25.541	- 25.541	- 25.541	- 125.541	- 125.541
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prijbsijstelling 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval	- 443	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.14 Miniregel: rentevrijval	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Mutaties Miljoenennota 2016															
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten															
Overige uitgaven ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015															
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.09															
Ontvangsten Overige uitgaven ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 18.10 Voordelig saldo															
Mutaties voorjaarsnota 2015		24.165	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.10		24.165	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		24.165	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.10 Voordelig saldo	0	24.165	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015															
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 18.10															
Voordelig saldo		24.165	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten stand ontwerpbegroting 2015 Overige uitgaven ontv.		0	0	0	0	18.341	18.341	18.342	18.342	38.473	38.473	38.473	38.473	38.473	38.473
Totaal ontvangsten stand eerste supplettoire begroting 2015 Overige uitgaven ontv.		24.165	0	0	0	18.341	18.341	18.342	18.342	38.473	38.473	38.473	38.473	38.473	38.473
Totaal ontvangsten stand ontwerpbegroting 2016 Overige uitgaven ontv.		24.165	0	0	0	18.251	18.251	18.252	18.252	38.459	38.459	38.459	38.459	38.459	38.459
Totaal ontvangsten stand tweede supplettoire begroting 2015 Overige uitgaven ontv.		24.165	0	0	0	18.251	18.251	18.252	18.252	38.459	38.459	38.459	38.459	38.459	38.459

Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 19.09		5.329.360	5.606.372	6.040.426	5.594.213	5.742.309	5.907.874	5.225.322	5.484.780	5.479.489	5.380.244	5.362.976	5.366.592	5.373.674	5.365.621	
Mutaties voorjaarsnota 2015		-330.527	69.774	-6.799	59.499	74.553	-917	3.304	3.304	3.304	3.304	3.404	3.304	3.304	3.304	
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 19.09		4.998.833	5.676.146	6.033.627	5.653.712	5.816.862	5.906.957	5.228.626	5.488.084	5.482.793	5.383.548	5.366.380	5.369.896	5.376.978	5.368.925	
A27 Houten-Hoopolder: Beleidslijn Grote Rivieren	4.000							475.000	200.000					-1.047	-6.753	
Aankoop PHS Ienfaciliteit	675.000															
Basis ICT	-7.800															
BDU Zwolle-Enschede	-238	-238														
Beter Benutten MiniFin(BCF)	-269															
DBFM conversie A12 Ede-Grifsoord	8.222	-59.124	-14.952	14.321	8.041	6.933	6.411	6.316	6.066	5.958	5.852	5.748	5.646	5.552	5.454	
DBFM conversie A9 Gaasperdammerweg	-24.119	-44.587	-134.735	-316.328	175.140	44.352	29.455	39.492	28.016	27.317	26.822	26.173	25.538	24.917	24.309	
DBFM conversie Keerluis Limmel	-5.861	-27.473	-694	-36	4.841	1.890	1.857	1.824	1.792	1.760	1.735	1.705	1.675	1.646	1.617	
Decentralisatie BDU: Heerlen-Aken	-6.500		-2.000	-3.500	-1.000											
Decentralisatie BDU: Lenteakkoord	-17.800		-7.500	-10.000												
Decentralisatie BDU: Miaslijn	-30.250		-1.314	-7.234	-7.234	-7.234	-7.234									
Decentralisatie BDU: Zwolle-Enschede	-89.957		-6.289	-13.489	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	-6.289	
Decentralisatie Limburg	-72.000		-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	
Eenvoudig Beter	-16.037		-16.037													
Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)	-39.200		-4.329	-3.908	-3.366	-2.712	-2.765	-2.765	-2.765	-2.765	-2.765	-2.765	-2.765	-2.765	-2.765	
GSM-R interferentie	-15.000		-5.800	-9.200												
Herverdeling eenheidsprijzen kantoren	-51.739		-3.807	-3.806	-3.806	-3.924	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	-4.044	
Klimaat- en energiedoelen	2.001	1.250	751													
Leesboeken restant artikel 18.12	-538															
Loonbijstelling 2015	31.123	2.468	2.359	2.265	2.201	2.183	2.183	2.183	2.183	2.183	2.183	2.183	2.183	2.183	2.183	
P-direct Optimaal Verbinden	-10.502	-921	-737	-737	-737	-737	-737	-737	-737	-737	-737	-737	-737	-737	-737	
Prijbijstelling 2015	300.606	20.652	19.825	21.599	19.843	20.659	22.003	22.003	22.003	22.003	22.003	22.003	22.003	22.004	22.003	
Raming infrastructuurfonds	-300.000		-65.000	15.000	-100.000	-100.000	-100.000	100.000	-50.000	100.000	100.000	100.000	-100.000	-100.000	-100.000	
RSP 2015 Provinciefonds en Gemeentefonds	-64.560		-64.560													
RSP 2015 ETW compensatiefonds	-2.550	-2.550														
SAP centralisatiebeheer	-90.000		-2.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	
Topsector Logistiek 2016	-23.472		-1.295	-13.607	-4.504	-2.904	-1.162									
Van EZ: MER kavels III en IV in Borssele	224															
Verdeling Netwerkoverstijgende Kosten	-386.036															
Kaaschuur tbv rijksbrede beeld	0															
Mutaties Miljoenennota 2016		-175.128	-320.577	-32.606	-29.428	-28.358	-28.332	-28.410	-28.589	-28.612	-28.911	-29.050	-29.044	-29.080	-28.593	
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 19.09		4.823.705	5.355.569	5.702.361	5.697.414	5.730.721	5.808.303	5.823.199	5.645.720	5.589.567	5.489.397	5.471.307	5.274.062	5.283.318	5.264.772	
Naar BCF: A12/A20 Paralleelstructuur Gouwe	-5.009															
Naar BCF: A76 Aansluiting Nuth	-4.650															
Naar GF: Beter Benutten-congres Ecomm	-70															
Naar HXII: Beter Benutten-ITS	-3.250		-1.250													
Naar PF/BCF: Beter Benutten-Multimodale Haven Flevokust	-2.009															
Naar PF/BCF: Vervanging overweg Nieuweweg Noord	-2.881															
Naar PF: Beter Benutten-Frietselwek	-75															
Van EZ: adviezen RCR projecten	200															
Van EZ: uitvoering RCR projecten	200															
Van EZ: adviseringskosten EEZ zones	112															
Van EZ: inpassingsplan RCR gaswinning Oppenhuizen	60															
Van EZ: meerwerk ecologie (externe kosten)	190															
Van EZ: meerwerk ecologie (interne kosten)	118															
Van HXII: klimaat- en energiedoelen	500															
Van HXII: CAO akkoord	4.957															
Van HXII: ProRail Greendeals	90															
Van HXII: tariefverlaging RVB	7.609															
Van OCW: Nieuwe Hollandse Waterlinie	200															
Mutaties Najaarsnota 2015		-37.08	-1.250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 19.09		4.819.997	5.354.319	5.702.361	5.697.414	5.730.721	5.808.303	5.823.199	5.645.720	5.589.567	5.489.397	5.471.307	5.274.062	5.283.318	5.264.772	
Totaal ontvangsten stand ontwerpbegroting 2015		5.329.360	5.606.372	6.040.426	5.594.213	5.742.309	5.907.874	5.225.322	5.484.780	5.479.489	5.380.244	5.362.976	5.366.592	5.373.674	5.365.621	

Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal ontvangsten stand eerste suppletioire begroting 2015	4.998.833	5.676.146	6.033.627	5.653.712	5.816.862	5.906.957	5.228.626	5.488.084	5.482.793	5.383.548	5.386.380	5.389.896	5.376.978	5.388.925	
Totaal ontvangsten stand ontverpbegroting 2016	4.823.705	5.355.569	5.702.361	5.697.414	5.730.721	5.808.303	5.823.199	5.645.720	5.589.567	5.489.397	5.471.307	5.274.062	5.283.318	5.264.772	
Totaal ontvangsten stand tweede suppletioire begroting 2015	4.819.997	5.384.319	5.702.361	5.697.414	5.730.721	5.808.303	5.823.199	5.645.720	5.589.567	5.489.397	5.471.307	5.274.062	5.283.318	5.264.772	

B. Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT-tabellen zijn voorzien van toelichtingen indien sprake is van een wijziging in het kasbudget 2015, een wijziging in het taakstellend projectbudget en/of als wijzigingen optreden in de oplevering van het project ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2016 (Kamerstukken II, 2015/2016, 34 300 A, nr. 2). In de kolom vorig is de stand Ontwerpbegroting 2016 opgenomen. Ten aanzien van de toelichtingen wordt rekening houdend met de normering zoals eerder met uw Kamer is gedeeld.

Artikel 12 Hoofdwegennet

Realisatieprogramma

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Hoofdwegennet (12.03.01)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Dynamisch verkeersmanagement	0	0	129	129	-	-	
Kleine projecten / Afronding projecten	10	17	61	61	nvt	nvt	1
Programma 130 km	9	19	56	56	-	-	2
Programma aansluitingen	4	7	99	99	nvt	nvt	3
Quick Wins Wegen	0	0	37	37	-	-	
ZSM 1+2 (spoedwet wegverbreding)	15	26	1.752	1.752	2016	2016	4
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland							
A10 Amsterdam praktijkproef FES	8	9	51	51	2015-	2015-	
A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere	46	30	1.673	1.673	2024	2024	5
A9 Badhoevedorp	63	46	340	340	2018	2018	6
A2 Holendrecht – Oudenrijn	0	2	1.219	1.219	2012	2012	7
A28 Utrecht – Amersfoort	3	3	224	224	2013	2013	
					2022-	2022-	
A28 Knooppunt Hoevelaken	14	9	741	741	2024	2024	8
A1 Bunschoten-Knooppunt Hoevelaken	14	14	24	24	2015	2015	
N50 Ens – Emmeloord	6	13	16	16	2016	2016	9
A7/A8 Purmerend – Zaandam – Coenplein	16	10	21	21	2015	2015	10
A27/A1 Utrecht.N. – knp. Eemnes – asl.Bunschoten	2	4	261	261	2018-	2018-	
			297	297	2020	2020	11
A10 Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel					2028	2028	12
Projecten Zuidvleugel							
A4 Burgerveen – Leiden	21	14	548	548	2015	2015	13
A4-A44 Rijnlandroute			551	551	Regio	Regio	
A4 Delft – Schiedam	120	102	658	658	2015	2015	14
Projecten Zuidwestelijke Delta							
N57/N59 EuroRAP (verkeersveiligheid)	1	1	11	11	2020	2020	
N61 Hoek-Schoondijke	25	26	118	118	2015	2015	
Projecten Brabant							
A4 Dinteloord – Bergen op Zoom	22	10	275	275	2014	2014	15
N2 Meerenakkerweg (A2 zone)	0	0	7	7	2014	2014	
A67 Aanpak toerit Someren	1	1	6	6	2015	2015	
Projecten Limburg							
A2 Maasbracht – Geleen, 1e fase	0	0	154	154	2013	2013	
A2 Passage Maastricht	1	1	678	678	2016	2016	
A76 Aansluiting Nuth	45	50	59	64	Regio	Regio	16
Projecten Oost-Nederland							
A50 Ewijk – Valburg	1	1	270	270	2017	2017	
N35 Combiplan Nijverdal	21	13	321	321	2015	2015	17
N18 Varsseveld – Enschede			337	337	2019-	2019-	
	15	23			2021	2021	18
N35 Wijthmen – Nijverdal	0	15	15	15	2018	2018	19
A1 Apeldoorn Zuid – Beekbergen			31	31	2016-	2016-	
	1	1			2018	2018	
Projecten Noord-Nederland							
N31 Leeuwarden (De Haak)	26	29	217	217	2014	2014	20

Realisatieprogramma Hoofdwegennet (12.03.01)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
A7 Zuidelijke Ringweg Groningen, fase 2	11	18	666	666	2019– 2021	2019– 2021	21
Overige maatregelen							
Meer kwaliteit leefomgeving	20	20	109	109			
Meer veilig 3	7	7	37	37			
Verzorgingsplaatsen	5	5	25	25			
Afrondingen	1						
Totaal uitvoeringsprogramma	554	546	12.094	12.099			
Realisatieuitgaven op IF 12.03.01 mbt planuitwerking	62	85					
Programma Realisatie (IF 12.03.01)	616	631					
Budget Realisatie (IF 12.03.01)	616	481					
Overprogrammering (-)	0	- 150					

1. Bij het project N50 Ramspol-Ens zijn minder risico's opgetreden dan geraamd. Daarnaast is bij een aantal projecten sprake van vertraagde onderhandelingen over nadeelcompensatie.
2. De lagere uitgaven in 2015 zijn enerzijds het gevolg van een aangepaste fasering van de snelheidsverhogingen binnen de geldende randvoorwaarde van veiligheid en milieu. Anderzijds speelt dat de tot nu toe gemaakte uitgaven voor de aanpak van de veiligheidsmaatregelen, voorafgaand aan de invoering van de snelheidsverhoging op die wegvlakken, lager zijn uitgevallen dan eerder geraamd.
3. De verlegging van een gasleiding bij de A15-N3 door de Gasunie wordt in 2016 uitgevoerd in plaats van in 2015.
4. De lagere uitgaven in 2015 worden voornamelijk veroorzaakt door het project knooppunt Gouwe. Het project is inmiddels opengesteld voor verkeer, maar enkele resterende werkzaamheden worden later uitgevoerd en ook de facturering loopt achter.
5. Doordat de DBFM conversie van het deeltraject A9 Gaasperdammerweg en het opstellen van de ontwerpbegroting 2016 elkaar hebben gekruist, is de aangepaste kasplanning niet in de ontwerpbegroting 2016 opgenomen.
6. De hogere uitgaven in 2015 worden voornamelijk veroorzaakt doordat de aannemer eind 2014 een nieuwe termijnbetaalstaat heeft ingediend. Daarnaast zijn een paar grote facturen in december 2014 pas in 2015 tot betaling gekomen.
7. Er is sprake van vertraagde onderhandelingen over nadeelcompensatie. Hierdoor zijn de uitgaven in 2015 lager dan verwacht.
8. In dit vervlechtingproject worden de planuitwerking en de (voorbereiding van de) uitvoering zoveel mogelijk parallel geschakeld. Op grond hiervan werd na gunning (juni 2015) al een ander kasritme verwacht. Het gewijzigde kasritme heeft zich inderdaad voorgedaan, maar in grotere mate dan verwacht waardoor er in 2015 hogere uitgaven zijn gedaan.
9. De risicovoorziening van het project N50 Ens-Emmeloord is in 2015 niet benodigd en schuift door naar 2016. Ook is er sprake van vertraging bij het verleggen van een waterleiding.
10. De hogere uitgaven in 2015 worden veroorzaakt doordat het project sneller is uitgevoerd dan verwacht.
11. De aankoop van vastgoed en het uitvoeren van natuurcompensatie is vertraagd.
12. Dit project is overgegaan van de planuitwerkingsfase (12.03.02) naar de realisatiefase (12.03.01).
13. De hogere uitgaven in 2015 worden veroorzaakt doordat de 7-jarige garantiebetalingen worden afgekocht.
14. Met de aannemer is overeenstemming bereikt over verschillende betalingen, waaronder een doorgeschoven betaling uit 2014 voor

- tunneltechnische installaties, waardoor de uitgaven in 2015 hoger uitvallen dan verwacht.
15. Een deel van de afrondende werkzaamheden, o.a. het aanbrengen van deklagen en het afkopen van nieuw areaal, zijn sneller uitgevoerd.
  16. De lagere uitgaven in 2015 en het lagere projectbudget worden veroorzaakt door een afstorting in het BTW-compensatiefonds.
  17. De hogere uitgaven in 2015 worden veroorzaakt door extra testinspanningen als gevolg van voortschrijdende inzichten over testaanpak aanleg tunnels.
  18. Enkele onteigeningstrajecten duren langer dan verwacht. Hierdoor zijn er in 2015 lagere uitgaven.
  19. De lagere uitgaven in 2015 worden veroorzaakt doordat de verkeersveiligheidsmaatregelen op de N35 tussen Wijthmen en Nijverdal vertraging hebben opgelopen. Dit is nader toegelicht in de reactie van 9 oktober 2015 op de Kamervragen van lid Visser en lid Hoogland.
  20. De afrondende werkzaamheden door de gemeente in het gebied Leeuwarden-Noord zijn vertraagd.
  21. De lagere uitgaven in 2015 worden met name veroorzaakt door vertraging in de uitgaven voor vastgoedaankopen, kabels en leidingen.

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Planuitwerkingsprogr. Hoofdwegennet (12.03.02) Projectomschrijving	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Verplicht					
Realisatieuitgaven op IF12.03.01 mbt planuitwerkingsprojecten	- 286	- 285	nvt	nvt	
Projecten Nationaal					
Beter Benutten	298	304	nvt	nvt	1
Geluidsaneringprogramma – weg	260	260	nvt	nvt	
Lucht – weg (NSL hoofdwegennet)	212	212	nvt	nvt	
Bijdrage aan agentschap t.b.v. externe kosten planuitwerkingen	122	122	nvt	nvt	
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland					
A1/A6/A9 Schiphol – Amsterdam – Almere, deeltraject A9 Amstelveen (deel 4)	596	596	2024–2026	2024–2026	
A12/A27 Ring Utrecht	1.138	1.138	2024–2026	2024–2026	
Rijksbijdrage aan de Noordelijke Randweg Utrecht	166	166	Regio	Regio	
Stedelijke Bereikbaarheid Almere	26	26	nvt	nvt	
Projecten Zuidvleugel					
A13/A16 Rotterdam (excl. tolopbrengsten)	979	979	2021–2023	2021–2023	
A4 Vlietland – N14	14	14	2020–2022	2020–2022	
A24 Blankenburgverbinding (excl. tologpave)	857	857	2022–2024	2022–2024	
Projecten Brabant					
A27 Houten – Hooipolder	810	810	2023–2025	2023–2025	
Projecten Zuidwestelijke Delta					
A58 Aansluiting Goes	9	9	nvt	nvt	
Projecten Oost-Nederland					
A12/A15 Ressen – Oudbroeken (excl. tolopbrengsten) (ViA15)	555	555	2019–2021	2019–2021	
N35 Zwolle – Wijthmen	48	48	2017–2018	2017–2018	
N35 Nijverdal – Wierden	122	122	nnt	nnt	
A1 Apeldoorn – Azelo	421	421	fase 1: 2019–2021 fase 2: 2026–2028	fase 1: 2019–2021 fase 2: 2026–2028	
Projecten Limburg					
A2 't Vonderen – Kerensheide	261	261	2025–2027	2025–2027	
Gebonden					
Projecten Nationaal					
Reserveringen voor LCC	127	127	nvt	nvt	
Tolreservering Blankenburgverbinding en ViA15	108	108	nvt	nvt	
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland					
A7/A8 Corridor Amsterdam-Hoorn	300	300			
Landzijdige Bereikbaarheid Lelystad Airport	51	51			

Planuitwerkingsprogr. Hoofdwegennet (12.03.02) Projectomschrijving	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	
Projecten Zuidvleugel					
A4 Haaglanden (passage en poorten & inprickers)	447	447			
Reservering BenO A4 Vlietland-N14	2	2	nvt	nvt	
Reservering BenO Rijnlandroute	15	15	nvt	nvt	
Reservering BenO Blankenburgverbinding	79	79	nvt	nvt	
Projecten Brabant					
A58 Eindhoven – Tilburg	318	318			
A58 Sint Annabosch – Galder	117	117			
Landzijdige Bereikbaarheid Eindhoven Airport	25	25			
N65 Vught – Haaren 1)	46	46			
Projecten Noord-Nederland					
N33 Zuidbroek-Appingedam	11	11			
Reservering BenO N33 Zuidbroek-Appingedam	4	4	nvt	nvt	
Projecten Oost-Nederland					
Reservering BenO N35 Nijverdal-Wierden	1	1	nvt	nvt	
Reservering BenO N35 Wijthmen-Nijverdal	1	1	nvt	nvt	
Reservering BenO A1 Apeldoorn – Azelo	19	19	nvt	nvt	
Reservering Terugbetaling voorfinanciering A1 Apeldoorn – Azelo	29	29	nvt	nvt	
Projecten Limburg					
A67/A73 Knooppunt Zaarderheiken	5	5			
Bestemd	355	355			
<i>Projecten in voorbereiding</i>					
Projecten Nationaal					
Reservering nalevingskosten SWUNG					
Studiebudget Verkenningen / MIRT onderzoeken					
Projecten Zuidvleugel					
A20 Nieuwerkerk – Gouwe					
Overige projecten in voorbereiding					
Geïntegreerde Risico's					
Totaal programma planuitwerking en verkenning	8.668	8.675			
Begroting (IF 12.03.02)	8.668	8.675			

- De verlaging van het projectbudget wordt per saldo veroorzaakt door:
  - Een overboeking naar het Provinciefonds en het BTW-compensatiefonds als gevolg van een bijdrage aan de provincie Flevoland voor de uitvoering van de maatregel multimodale overslaghaven Flevokust (€ 2,0 miljoen).
  - Een overboeking naar Hoofdstuk XII artikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid ten behoeve van Intelligente Transport Systemen (€ 4,5 miljoen)
  - Een bijdrage van het Havenbedrijf Rotterdam voor de maatregel om bergingsbedrijven weer te laten patrouilleren op de Ruit van Rotterdam (€ 0,7 miljoen).

Geïntegreerde contractvormen

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Geïntegreerde contractvormen (12.04)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland							
Aflossing tunnels	48	59	1.237	1.237	–	–	1
A10 Tweede Coentunnel	62	52	2.221	2.221	2013	2013	2
A1/A6/A9 Schiphol – Amsterdam – Almere (deeltraject A1/A6)	39	32	1.731	1.731	2019	2019	3
A1/A6/A9 Schiphol – Amsterdam – Almere (deeltraject A9 Gaasperdammerweg)	21	20	1.066	1.066	2021	2021	
A12 Lunetten – Veenendaal	25	22	641	641	2012	2012	4
Projecten Zuidvleugel							
A15 Maasvlakte – Vaanplein	421	428	2.058	2.058	2015	2015	5
Projecten Brabant							
A59 Rosmalen – Geffen, PPS			288	288	2005	2005	
Projecten Oost-Nederland							
A12 Ede – Grijsoord	4	5	166	166	2016	2016	

Realisatieprogramma Geïntegreerde contractvormen (12.04)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Noord-Nederland							
N31 Leeuwarden – Drachten	6	6	166	166	2007	2007	
N33 Assen – Zuidbroek	20	45	350	350	2014	2014	6
Afrondingen							
Totaal	646	669	9.924	9.924			

1. Als gevolg van minder voertuigpassages vallen de uitgaven voor de aflossing van de Tunnel de Noord en de Wijkertunnel lager uit dan geraamd.
2. De hogere uitgaven in 2015 hebben betrekking op vastgoeduitgaven en meerwerk in het kader van de NOP/VOP lijst. De NOP/VOP lijst is een lijst met restpunten, op het gebied van tunneltechnische installaties, voor de Coentunnel.
3. Bij de aanleg van het aquaduct is een andere betonsoort is gebruikt, waardoor er sprake van hogere uitgaven in 2015.
4. De hogere uitgaven in 2015 betreffen het aanpassen van de afrit Maarsbergen en het verplaatsen van het Dynamisch Route-informatiepaneel (DRIP).
5. Door een aangepaste overeenkomst met de aannemers is het kasritme gewijzigd.
6. De lagere uitgaven in 2015 hebben betrekking op de meevaller binnen het project. De definitieve vaststelling van de meevaller en verrekening met partijen die bijdragen aan het project vindt naar verwachting eind 2016/begin 2017 plaats.

Artikel 13 Spoorwegen

Realisatieprogramma Personenvervoer

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Personenvervoer (13.03.01) Projectomschrijving	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten nationaal							
Benutten							
ERTMS-pilot Amsterdam-Utrecht en expertisecentrum	2	2		9	2012–2015	2012–2015	
Geluidsanering Spoorwegen	3	3	628	628	divers	divers	
Uitvoeringsprogramma geluid emplacementen (UPGE)	0	1		29	divers	divers	
Cameratoezicht op stations	1	1	13	13	2017	2017	
Niet Actief Beveiligde Overwegen (NaBo's)			10				1
Programma Hoogfrequent Spoorvervoer							
PHS realisatie	36	55	324	316	2016	2016	2
Kleine stations	2	3	78	78	divers	divers	
Overige projecten/programma's /lijndelen etc.							
AKI-plan en veiligheidsknelpunten	8	10	392	392	divers	divers	
Fietsparkeren bij stations	14	14	222	222	divers	divers	
Nazorg gereedgekomen lijnen/haltes	13	15	38	38	divers	divers	
Ontsnippering	3	5	82	82	divers	divers	
Programma Kleine Functiewijzigingen	26	35	507	506	divers	divers	3
Punctualiteits-/capaciteitsknelpunten	29	27	252	252	divers	divers	
Reistijdverbetering	0	1	15	15	2015	2015	
Toegankelijkheid stations	44	43	504	504	divers	divers	
Aanleg ATBvv op A2 corridor en Brabantroute	0	1	19	19	2017	2017	
Kleine projecten personenvervoer	0	1	18	18	divers	divers	
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland							
Amsterdam-Almere-Lelystad							
OV SAAL korte termijn	149	164	777	777	2016	2016	4
Stations en stationsaanpassingen							
Amsterdam CS, Cuypershal	0	0		26	2014–2016	2014–2016	

Realisatieprogramma Personenvervoer (13.03.01) Projectomschrijving	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Amsterdam CS, Fietsenstalling	1	1		35	2016– 2019	2016– 2019	
Overige projecten/lijdelen etc.							
Regionet (inclusief verkeersmaatregelen Schiphol)	5	5	189	189	divers	divers	
Vleuten – Geldermalsen 4/6 sporen (incl. RSS)	54	32		933	2005	2005	
			930		e.v.	e.v.	5
Stations en stationsaanpassingen							
OV-terminal stationsgebied Utrecht (VINEX/NSP)	43	45	411	412	2016	2016	
Overige projecten/lijdelen etc.							
Spoorwegovergang Soestdijkseweg te Bilthoven	6	5		31	2013– 2015	2013– 2015	
			31				
Projecten Zuidvleugel							
Stations en stationsaanpassingen							
Den Haag CS perronsporen 11 en 12	0	1		38	2020– 2021	2020– 2021	
				38			
Overige projecten/lijdelen etc.							
Rijswijk – Schiedam incl. spoorcorridor Delft	25	25	553	553	2015– 2017	2015– 2017	
Projecten Brabant							
Stations en stationsaanpassingen							
Breda Centraal (t.b.v. NSP)	19	17		75	2016– 2017	2016– 2017	
			88				6
Projecten Oost Nederland							
Utrecht-Arnhem-Zevenaar							
Arnhem Centraal (t.b.v. NSP)	10	10		108	2011– 2015	2011– 2015	
			108				
Traject Oost uitv. convenant DMB	22	27	233	233	divers	divers	7
Overige projecten/lijdelen etc.							
Regionale lijnen Gelderland	5	6	18	18	divers	divers	
Projecten Noord Nederland							
Partiële spooruitbreiding Groningen-Leeuwarden	2	1	49	11	divers	divers	8
Sporendriehoek Noord-Nederland	9	10	135	135	divers	divers	
Afrondingen	1	1					
Totaal ProRail projecten	532	567	6.761	6.695			
Overige (niet ProRail) projecten							
Afdekking risico's spoorprogramma's	0	0	0	0			
Intensivering Spoor in steden (I)	6	7	244	244			
Spoorzone Ede	0	0	42	42			
Totaal overige (niet ProRail) projecten	6	7	286	286			
Totaal uitvoeringsprogramma	538	574	7.047	6.981			
Realisatieuitgaven op IF 13.03.01 mbt planuitwerking	3	4					
Programma Realisatie (IF 13.03.01)	541	578					
Budget Realisatie (IF 13.03.01)	541	578					
Overprogrammering (-)	0	0					

1. Voor de aanpak van Niet-actief beveiligde overwegen (Nabo's) is € 10 miljoen overgeboekt vanuit het Landelijk Verbeterprogramma Overwegen (LVO) naar het nieuw in het realisatieprogramma opgenomen programma Aanpak Niet-actief beveiligde overwegen. Hiermee wordt een deel van de beschikbare Rijksmiddelen voor overwegen gebruikt. Het uitgangspunt daarbij is cofinanciering van de voorgestelde maatregelen door de regio, rekening houdend met beperkte financiële kaders bij zowel lenM als de regio. Met het budget kan een aantal NaBo's met een hoog risicoprofiel, waar reeds plannen voor in ontwikkeling zijn, worden aangepakt.
2. Het verschil tussen begroot en geprognosticeerd wordt met name verklaard doordat een deel van de bovenbouw scope van het project Vleuten – Geldermalsen/Randstadspoor tezamen met de PHS DSSU scope in één geïntegreerd contract wordt uitgevoerd om raakvlakken en risico's te verminderen en «tijdelijke werkzaamheden» (desinvesteringen) te voorkomen. De kosten zouden volgens een vaste verdeelsleutel tussen beide projecten verdeeld worden. Dit betekende echter een administratieve last voor ProRail (iedere factuur moest procentueel verdeeld worden over de projecten), zonder dat dit bijdroeg aan de beheersbaarheid van de projecten. Om die reden is besloten de

uitgaven voor de samengevoegde scope in vier vaste termijnen tussen beide projecten te verrekenen. Dit heeft geleid tot aanpassing in de kasstroom van beide projecten, waarbij het totaaleffect kostenneutraal is. Het projectbudget is verhoogd naar aanleiding van de faseovergang van het PHS deelproject «Overweg Klompersteeg» (betreft de spookruisingen Nieuweweg Noord en Voorpoort in Veenendaal). De uitgaven voor dit project was geraamd op 13.03.04 en is nu overgeboekt naar 13.03.01.

3. De lagere uitgaven in 2015 worden voornamelijk veroorzaakt door een gunstig aanbestedingsresultaat op het programma Emplacementen op orde en het verkrijgen van minder Treinvrije Periode's (TVP's) dan geprognosticeerd waardoor de uitvoering van een aantal deelprojecten binnen het programma Kleine Functiewijzigingen is vertraagd.
4. De lagere uitgaven in 2015 worden veroorzaakt doordat beoordeling door ProRail van de door de aannemer ingediende termijnstaten nog niet volledig heeft kunnen plaatsvinden als gevolg van onvolledige keuringsformulieren en leveringsdocumenten. Hierdoor kon de rechtmatigheid nog niet worden vastgesteld en heeft de aannemer de termijnstaten gecorrigeerd en naar beneden bijgesteld. Daarnaast is er vertraging ontstaan bij de levering van materialen waardoor eerder geprognosticeerde uitgaven lager zijn uitgevallen. Bovenstaande oorzaken hebben geen effect op de verwachte indienststeldingsdatum van het project.
5. Zie toelichting onder 2.
6. Het projectbudget van de OV-terminal Breda is met € 13,4 miljoen opgehoogd (waarvan € 5,1 miljoen in 2015 en € 8,3 miljoen in 2016) in verband met het afhandelen van een claim van de aannemerscombinatie voor meerwerk en verdragingskosten, extra bouwkosten en het aanvullen van de post onvoorzien voor risico's tot het einde van het project. Dekking heeft plaatsgevonden vanuit de investeringsruimte Spoorwegen.
7. Voor het deelproject Traject Oost Driebergen Zeist was het de verwachting dat in 2015 een overeenkomst gesloten zou worden tussen NS en de provincie Utrecht waarna de bijdrage voor de P+R aan de provincie Utrecht zou worden overgemaakt. Naar verwachting zal de overeenkomst niet meer in 2015 gesloten worden.
8. Voor de aanvullende planstudie- en realisatiebeschikking voor het project Groningen-Leeuwarden (ESGL) is € 37,4 miljoen overgeboekt vanuit artikel 14 Regionaal, lokale infrastructuur.

Realisatieprogramma Goederenvervoer

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Goederenvervoer (13.03.02) Projectomschrijving	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
ProRail Projecten							
Projecten nationaal							
PAGE risico reductie	0	0	18	18	divers	divers	
Optimalisering Goederencorridor Rotterdam-Genua	45	51	173	173	2014 e.v.	2014 e.v.	1
Aslastencluster III	0	0	1	1			
Projecten Oost Nederland							
Uitv.progr Goederenroute Elst-Deventer-Twente (NaNov)	11	8	138	138	divers	divers	2
Projecten Zuidwestelijke delta							
Geluidmaatregelen Zeeuwse lijn	0	1	27	27	2014-2017	2014-2017	
Projecten Zuidvleugel							
Spooraansluiting 2e Maasvlakte achterlandverbinding	4	4	217	217	2014 e.v.	2014 e.v.	
Overige projecten							
Nazorg gereedgekomen projecten	0	0	2	2	divers	divers	

Realisatieprogramma Goederenvervoer (13.03.02) Projectomschrijving	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Afrondingen	1	0					
Totaal ProRail Projecten	61	64	576	576			
Overige (niet ProRail) Projecten							
Programma Realisatie (IF 13.03.02)	61	64	576	576			
Planuitwerkingskosten realisatieprogramma t.l.v. IF 13.03.05	- 4	- 3					
Programma Realisatie (IF 13.03.02)	57	61					
Budget Realisatie (IF 13.03.02)	57	61					
Overprogrammering (-)	0	0					

1. Het project Optimalisering Goederenkorridor Rotterdam–Genua wordt gedeeltelijk gefinancierd via het programma Beheer, onderhoud en vervanging. De lagere uitgaven in 2015 worden met name verklaard doordat een groter deel van de in 2015 uitgevoerde werkzaamheden, gelet op de aard van deze werkzaamheden, ten laste van het programma BOV moest worden gebracht.
2. De hogere uitgaven in 2015 worden voornamelijk verklaard door niet geprognosticeerd meerwerk waarvoor het projectbudget onvoorzien is aangesproken.

Planuitwerkingsprogramma Personenvervoer

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Planuitwerkingsprogr. Personenvervoer (13.03.04) Projectomschrijving	Budget		Indienststelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Verplicht					
Realisatieuitgaven op IF 13.03.01 mbt planuitwerkingsprojecten	- 34	- 33			
Projecten Nationaal					
Kleine projecten Personenvervoer	5	5	divers	divers	
Reservering opbouw compensatie NS	158	158	divers	divers	
Projecten Oost-Nederland					
Quick scan decentraal spoor Gelderland	15	15	2011–2017	2011–2017	
Lenteakkoordimpuls voor 4 spoorlijnen Oost-Nederland Zwolle – Herfte 1)	0	0	2015–2018	2015–2018	
	190	190	2017–2021	2017–2021	
Gebonden					
Projecten Nationaal					
Grensoversch. Spoorvervoer	18	18	divers	divers	
Beter Benutten Decentraal Spoor (Decentraal Spoor, fase 2 (NMCA))	85	85	divers	divers	
Grensoversch. Spoorvervoer, fase 2	43	43	2014–2018	2014–2018	
Progr.Hoogfreq.Spoor (PHS)	2.428	2.437	divers	divers	1
Reservering Businesscase NSP	0	0			
Landelijk Verbeterprogramma Overwegen (LVO)	193	203	divers	divers	2
Projecten Noordwest-Nederland					
OV Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad	404	404			
Bestemd	10	10			
Projecten in voorbereiding					
Overige projecten in voorbereiding					
Gesignaleerde risico's					
Totaal planuitwerkingsprogramma	3.515	3.535			
Begroting (IF 13.03.04)	3.515	3.535			

1. De verlaging van het projectbudget wordt veroorzaakt door de faseovergang van het PHS deelproject «Overweg Klompersteeg» (betreft de spoorkruisingen Nieuweweg Noord en Voorpoort in Veenendaal). Dit deelproject is overgeboekt van het planstudieprogramma (13.03.04) naar het realisatieprogramma (13.03.01).
2. Voor de aanpak van Niet-actief beveiligde overwegen (Nabo's) is € 10 miljoen overgeboekt vanuit het Landelijk Verbeterprogramma

Overwegen (LVO) naar het nieuw in het realisatieprogramma opgenomen programma Aanpak Niet-actief beveiligde overwegen.

Planuitwerkingsprogramma Goederenvervoer

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Planuitwerkingsprogr. Goederenvervoer (13.03.05) Projectomschrijving	Budget		Indienststelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Verplicht					
Planuitwerkingskosten van realisatieprogramma IF 13.03.02	13	13			
Gebonden					
Projecten Nationaal					
Aslastencluster III			divers	divers	
Projecten Zuidvleugel					
Kleine project Goed	17	17	divers	divers	
Calandbrug	158	158	2020	2020	
Bestemd	0	0			
Projecten in voorbereiding					
Overige projecten in voorbereiding					
Geïntegreerde Risico's					
Totaal planuitwerkingsprogramma	188	188			
Begroting (IF 13.03.05)	188	188			

Geïntegreerde contractvormen

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Geïntegreerde contractvormen (13.04) Projectomschrijving	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Beschikbaarheidsvergoeding	148	148	3.626	3.626			
Rente- en belastingaanpassingen	3	13	- 37	- 37			
Werkzaamheden ex artikel 17.03 (pilot geluid)	0	2	13	13			
Diverse afrekeningen	5	5	36	36			
Totaal	156	168	3.638	3.638			1
Begroting (IF 13.04)	156	168					

- De lagere uitgaven in 2015 worden met name veroorzaakt doordat voor de periode tot 1 oktober 2015 weer een rentebijstelling (hedging adjustment) heeft plaatsgevonden als gevolg van vertraging in het proces rondom de herfinanciering van Infrasppeed. Daarnaast schuiven, als gevolg van uitgestelde besluitvorming over geluid en zettingen, de daarmee samenhangende werkzaamheden van Infrasppeed door naar 2016.

Artikel 14 Regionale en Lokale infrastructuur

Realisatieprogramma

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Reg.lok.infra (14.01.03)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Zuidvleugel							
Rotterdamsebaan			305	305	Regio	Regio	
A12/A20 Parallelstructuur Gouwe	29	27	107	112	Regio	Regio	1
HOV netwerk Zuid-Holland Noord (voorheen Rijn-Gouwewijk)	12	12	203	203	2018	2018	
Randstadrail (incl. voorbereidingskosten)							
en aanlanding RR op Den Haag HSE)	12	12	894	894	2006-2016	2006-2016	
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland							
Utrecht Trams naar De Uithof	0	0	110	110	2018	2018	

Realisatieprogramma Reg.lok.infra (14.01.03)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Noord/Zuidlijn Noord-WTC	75	75	1.186	1.186	2017	2017	
Afronding	1	- 1					
Programma Realisatie (IF 14.01.03)	129	125	2.805	2.810			
Budget Realisatie (IF 14.01.03)	129	125					
Overprogrammering (-)	0	0					

1. De verlaging van het projectbudget wordt door veroorzaakt door een storting in het BTW-compensatiefonds.

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Planuitwerkingsprogr. Reg./lokale infrastructuur (14.01.02) Projectomschrijving	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Verplicht					
Projecten Brabant					
Verkeersruit Eindhoven (Noordoostcorridor)		272	272		
Gebonden					
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland					
Ombouw Amstelveenlijn		77	77	2020	2020
Bestemd		51	51		
<i>Projecten in voorbereiding</i>					
<i>Overige projecten in voorbereiding</i>					
<i>Gesignaleerde risico's</i>					
Afronding					
Programma		400	400		
Begroting (IF 14.01.02)		400	400		

Projectoverzicht Regio specifiek

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (14.03)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Noord-Nederland							
14.03.01 Concrete bereikbaarheidsprojecten ^{1 2}	6	12	379	417			1
14.03.02 Regionaal Mobiliteitsfonds	0	0	534	534			
14.03.03 Ruimtelijk economisch programma	0	0	82	82			
Afronding		1					
Begroting (IF 14.03)	6	13	995	1.033			
LMCA Spoor: spoordriehoek ³	9	10	135	135			
Totale rijksbijdrage Noord-Nederland	15	23	1.130	1.168			

¹ Het betreft de volgende projecten: A7 Zuidelijke Ringweg Groningen (ZRG) fase 2; Bereikbaarheid Leeuwarden; Bereikbaarheid Assen; N50 Ramspol-Ens en Openbaar vervoer/spoor. De totale rijksbijdrage is inclusief € 200 mln. uit het MIRT t.b.v de A7 ZRG fase 2.

² Uit het regionaal mobiliteitsfonds wordt een bijdrage van € 100 mln. (prijspeil 2007) geleverd aan de concrete projecten. Deze bijdrage vervalt, indien na realisatie van de concrete projecten is gebleken dat deze bijdrage niet nodig is.

³ Betreft Pakket Noorden, hetgeen op artikel 13 is opgenomen.

1. De lagere uitgaven in 2015 worden veroorzaakt doordat bij het project Groningen-Leeuwarden de uitvoeringsovereenkomst tussen de provincie Groningen, de gemeente Groningen en lenM later is getekend dan verwacht, waardoor de start van de conditionerende werkzaamheden is opgeschoven. Daarnaast is bij het project Sporen in Assen sprake van vertraging als gevolg van personele capaciteitsproblemen bij de aannemer. De verlaging van het totale projectbudget wordt veroorzaakt doordat in verband met het afgeven van zowel een (aanvullende) planstudiebeschikking als de realisatiebeschikking voor het project Groningen-Leeuwarden (ESGL) € 37,4 miljoen is overgeboekt naar artikel 13 Spoorwegen.

Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Realisatieprogramma

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Hoofdvaarwegen (15.03.01)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Quick Wins Binnenhavens					2009–	2009–	
	5	5	63	63	2016	2016	
Dynamisch verkeersmanagement	16	29	99	99	2015	2015	1
Subsidieprogr. Zeehaveninnovatieproj. voor Duurzaamheid (ZIP)	1	2	5	5	2015	2015	
Walradarsystemen	4	4	24	24	divers	divers	
Beter Benutten	5	10	20	20			2
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland							
Amsterdam – Rijnkanaal, verwijderen keersluis Zeeburg	2	2	14	14	2015	2015	
De Zaan (Wilhelminasluis)					2016–	2016–	
	0	0	13	13	2017	2017	
Lekkanaal: 3e kolk Beatrixsluis en verbreding kanaalzijde/uitbreiding ligplaatsen	3	7	234	234	2020	2020	3
Projecten Brabant							
Wilhelminakanaal Tilburg	20	23	81	81	2016	2016	4
Zuid-Willemsvaart; aanleg Maximakanaal en opwaardering tot Veghel	25	21	454	454	2015	2015	5
Projecten Zuidwestelijke Delta							
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Rijn Scheldeverbinding	0	2	2	2	2016	2016	6
Quick wins Volkeraksluizen					2016–	2016–	
	0	3	3	3	2017	2017	7
Projecten Limburg							
Bouw 4e sluis kolk Ternaaien	0	0	10	10	2015	2015	
Maasroute, modernisering fase 2	40	42	636	636	2018	2018	
Projecten Oost Nederland							
Vaarweg Meppel-Ramspol (keersluis Zwartsluis)							
Vaarweg Meppel-Ramspol (keersluis Zwartsluis)	7	9	64	64	2017	2017	
Projecten Noord-Nederland							
Vaarweg Lemmer – Delfzijl fase 1; verbetering tot klasse Va	34	34	284	284	2017	2017	
Verruiming vaarweg Eemshaven-Noordzee	1	3	30	30	2017	2017	8
Overige projecten							
Amendement ligplaatsen	2	2	6	6	divers	divers	
Kleine/afgeronde projecten	2	2	3	3			
Afronding							
Totaal uitvoeringsprogramma	167	200	2.045	2.045			
Realisatieuitgaven op IF 15.03.01 mbt planuitwerking	34	41					
Programma Realisatie (IF 15.03.01)	201	241					
Begroting Realisatie (IF 15.03.01)	201	221					
Overprogrammering (-)	0	-20					

1. Het project VerkeersManagementCentrale van Morgen (VCM) en enkele projecten gericht op het verbeteren van informatie-uitwisseling tussen marktpartijen, overheid en het ontlasten van knelpunten lopen door tot eind 2015. Het project Verkeersmanagement Ondersteuning Scheepvaart (VOS) zal doorlopen tot na 2015. Het resterende budget wordt ingezet voor de werkzaamheden die in 2015 en 2016 worden uitgevoerd.
2. Vanwege een scopewijzing binnen het project Zuid-Willemsvaart-Wilhelminakanaal loop de uitvoering langer door.
3. De uitgaven in 2015 vallen lager uit dan geraamd vanwege vertraging van het areaalonderzoek, de conditionering en de voortgang van grondaankopen.
4. In verband met de verschuiving van het moment waarop de kanaalpeilverlaging wordt doorgevoerd zijn ook bepaalde werkzaamheden doorgeschoven naar 2016.
5. Van een aantal werkzaamheden waarbij het nog onbekend was in welk jaar deze uitgevoerd zouden gaan worden is er duidelijkheid

gekomen omtrent de betalingsmomenten. Hierdoor zijn er in 2015 hogere uitgaven geweest.

6. Doordat de levering van materialen later heeft plaatsgevonden dan gepland is er in 2015 minder uitgegeven voor capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Rijn Scheldeverbinding. Dit heeft geen effect op de verwachte oplevering.
7. De uitvoering wordt niet meer in 2015 voorzien omdat het uitwerken van technische specificaties meer tijd heeft gekost dan gedacht.
8. In 2015 is dit project overgegaan van de planuitwerkingsfase (15.03.02) naar de realisatiefase (15.03.01), waardoor het kasritme moet worden aangepast.

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Verkenningen en planuitwerkingen (15.03.02) Projectomschrijving	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Verplicht					
Realisatieuitgaven op IF 15.03.01 mbt planuitwerkingsprojecten	- 75	- 75	nvt	nvt	
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland					
Zeetoegang IJmond	661	660	2019	2019	
Projecten Zuidwestelijke Delta					
Grote zeesluis in het kanaal Gent-Terneuzen	294	294	2021	2021	
Max. bijdrage aan Vlaanderen kanaalaanpassingen t.b.v. Zeesluis	165	165	nbn	nbn	
Projecten Noord-Nederland					
Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 2	102	102	2023	2023	
Gebonden					
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland					
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Amsterdam-Lemmer	6	6	2025-2027	2025-2027	
Lichtenen buitenhaven IJmuiden	65	65	2018	2018	
Vaarweg IJsselmeer-Meppel	36	36	2023	2023	
Projecten Zuidvleugel					
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Beneden-Lek	12	12	2017	2017	
Capaciteitsuitbreiding overnachtingplaatsen Merwedede	20	20	na 2017	na 2017	
Verkeerssituatie splitsing Hollandsch Diep-Dordtsche Kil	10	10	2025-2027	2025-2027	
Projecten Zuidwestelijke Delta					
Capaciteit Volkeraksluizen	152	152	2024-2026	2024-2026	
Projecten Oost-Nederland					
Bovenloop IJssel (IJsselkop tot Zutphen)	36	36	2026-2028	2026-2028	
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen IJssel	28	28	2019-2020	2019-2020	
Toekomstvisie Waal	131	131	2019-2021	2019-2021	
Verruiming Twentekanal fase 2	27	27	2018-2020	2018-2020	
Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde	75	75	2019-2020	2019-2020	
Projecten Nationaal					
Bijdrage aan agentschap tbv planuitwerkingen	19	19			
Bestemd	499	499			
<i>Projecten in voorbereiding</i>					
Projecten Nationaal					
- Reservering consequenties areaaluitbreiding op beheer en onderhoud					
Projecten Zuidwestelijke Delta					
- Kreekraksluizen			2026-2028	2026-2028	
Projecten Noordwest-Nederland					
- Reservering BTW Zeetoegang IJmond			2025-2028 (rijksd.)	2025-2028 (rijksd.)	
Projecten Oost-Nederland					
- Verkenning IJssel, fase 2			2028	2028	
- Reservering garantstelling Twentekanal			2018-2020	2018-2020	
<i>Gesignaleerde risico's</i>					
Totaal programma planuitwerking en verkenning	2.263	2.262			
Begroting (IF 15.03.02)	2.263	2.262			

Artikel 17 Megaprojecten verkeer en vervoer

Betuweroute

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Betuweroute (17.02)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Betuweroute					2007	2007	
– Reguliere SVV middelen	1	4	933	933			
– Fes regulier			2.826	2.826			
– Privaat			843	843			
– Financiering ProRail			97	97			
– Bijdrage Gelderland			8	8			
– Bijdrage VROM			14	14			
– EU-ontvangsten			175	175			
Totaal	1	4	4.896	4.896			1
Begroting (IF 17.02)	1	4					

- De lagere uitgaven in 2015 worden veroorzaakt doordat de plasbrand-verkleinende maatregelen voor het grootste deel pas in 2016 worden uitgevoerd.

HSL-zuid

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

HSL-zuid (17.03)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
HSL-Zuid	1	21	6.226	6.226			
– Reguliere SVV middelen (incl. FES BOR)	1	6	2.680	2.680			
– Fes regulier			1.710	1.710			
– Privaat			940	940			
– EU-ontvangsten			193	193			
– Ontvangsten derden			145	145			
– Risicoreservering	0	15	558	558			
HSL-Zuid spoorwegen (17.03.02)			115	115			
HSL-Zuid hoofdwegen (17.03.03)			1.012	1.012			
Totaal (excl. reeks Infraprovider)	1	21	7.353	7.353			1
Begroting (IF 17.03)	1	21					

- De lagere uitgaven in 2015 worden met name veroorzaakt doordat de besluitvorming over de te nemen geluidsmaatregelen meerdere keren is uitgesteld vanwege inspraak van belanghebbenden. Daarnaast zijn de onderzoeken naar de zettingsproblematiek nog niet afgerond, waardoor de maatregelen nog niet zijn gestart.

Project Mainportontwikkeling Rotterdam

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

Project Mainportontwikkeling Rotterdam (17.06)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Mainportontwikkeling Rotterdam							
Uitvoeringsorganisatie	1	1	25	25			pm
750 ha			30	30			pm
Groene verbinding			31	31			2011
Bestaand Rotterdams Gebied (BRG)							2021
Landaanwinning							
Voorfinanciering FES monitoringsprogramma			2	2			2007
Voorfinanciering FES natuurcompensatie	3	4	114	114			pm
Landaanwinning			742	742			2013
BTW Buitencontour			138	138			2013
Onvoorzien	4	1	73	73			pm
Afrondingsverschillen							
Programma	8	6	1.155	1.155			1
Begroting (IF 17.06)	8	6					

1. De hogere uitgaven in 2015 worden veroorzaakt door een aanvulling op de uitwerkingsovereenkomst met het Havenbedrijf Rotterdam als gevolg van de verbreding van het Breeddiep.

ERTMS

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

<i>ERTMS (17.07)</i>	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Realisatiefase (17.07.01)	0	0	0	0			
Planuitwerkingsfase (17.07.02)	23	36	2.566	2.566			
Studiekosten	23	36	91	91			
Pilotkosten							
Overige planuitwerking OV-SAAL			226	226			
Overige planuitwerking (excl. OV-SAAL)			2.249	2.249			
Programma	23	36	2.566	2.566			1
Begroting (IF 17.07)	23	36					

1. De lagere uitgaven in 2015 worden met name veroorzaakt door het later op gang komen van de inhoudelijke werkzaamheden van het programma en daarmee ook het moment waarop specifieke werkzaamheden bij ProRail, NS en externe expertise volop van start zijn gegaan.

ZuidasDok

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

<i>ZuidasDok (17.08)</i>	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
ZuidasDok					2028	2028	
Projectorganisatie en voorbereiding	42	40	250	250			
OVT incl. keerspoor	8	8	330	330			
Tunnel en A10	0	0	772	772			
Generiek en ruimtelijke inrichting	34	39	215	215			
Af rondingsverschillen							
Programma	84	87	1.569	1.569			1
Begroting (IF 17.08)	84	87					

1. Het project ZuidasDok is overgegaan van de planuitwerkingsfase naar de realisatiefase.

Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten

Intermodaal vervoer

Mutaties Najaarsnota (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Projectoverzicht Intermodaal Vervoer (18.03)</i>	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Multi- en modaalvervoer							
Container Transferium Alblasterdam	1	1	3	3	2015	2015	
RSC Maasvlakte	0	3	8	8	2014	2014	
Af ronding							
Programma	1	4	11	11			1
Begroting (IF 18.03)	1	4					

De lagere uitgaven in 2015 worden veroorzaakt doordat op het project RSC Maasvlakte eerst in 2016 een evaluatie wordt uitgevoerd voordat wordt bepaald of de lopende subsidieregeling (spoorgoederen knooppunten) wordt verlengd.